

1908 január 4

lelte, hogy igenis szá-
csikon gyümölcsöt, meg
arozni a városokba, csak
z egészségi rendszabály,
tejtől el legyenek külö-

est piaczi árak.

19.70, egyes 19.50, kettes
19.—, négyes 18.80, ötös
8.—, hetes 17.20, nyolczas
G. 7.20.

5 fillérrel leszállott.

kilós	Ára 100 kgr.
75	24.55 — 24.95
76	24.75 — 25.15
77	24.95 — 25.35
78	25.15 — 25.55
79	25.30 — 25.70
75	24.60 — 25.—
76	24.80 — 25.20
77	25.— — 25.40
75	24.75 — 25.15
76	24.95 — 25.35
77	25.15 — 25.55
74	24.40 — 25.—
77	25.25 — 25.65
80	25.60 — 26.—
76	24.70 — 25.10
79	25.25 — 25.65
ü	22.70 — 22.90
rend.	22.40 — 22.80
I. I.	15.50 — 15.70
II.	15.50 — 15.50
..	11.— — 12.—
..	16.95 — 17.—
..	16.26 — 16.65
öldi)	13.90 — 14.10

került piacra e héten.

g 1.39 K, szalonna 1.05
S korona közt.

**Illai-féle
IA****motoreséplők**

a legjobbak. Aki
tenát teljes jót-
állás mellett 3-5
évig terjedő rész-
letfizetés mellett
megbízható, jó
és olcsó mo rt
akar vásárolni,
ügyeljen a pontos
árjegyzéket.

PE BUDAPEST,

CZA 43.
színek cserébe is vétetnek

EN!

oltvány és vesszőkről
szőlő és kert tulajdo-
i valókát tartalmaz.

pó olesók.

ja oltvány és vessző
gát.

okvetlen rendeljen,
mert ezen fajt nem
permetezni.

**IA szőlőtelepe
SZEG.**

::

MAGYAR NÉPLAP

FÜGGETLENSÉGI NEGYVENNYOLCZAS POLITIKAI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési ára:

Egész évre 6 korona; félévre 3 korona.
Amerikába egész évre 9 korona.

Szerkeszti

BUDAY ALADÁR

Kiadja a „PÁZMÁNEUM”
nyomda és irodalmi vállalat.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Fhg. Sándor-utca 36

Hirdetések ára:

Egy öthasábos nonpareille sor 60 fillér.

Uj pártalakulás?

Budapest, 1908. január 9.

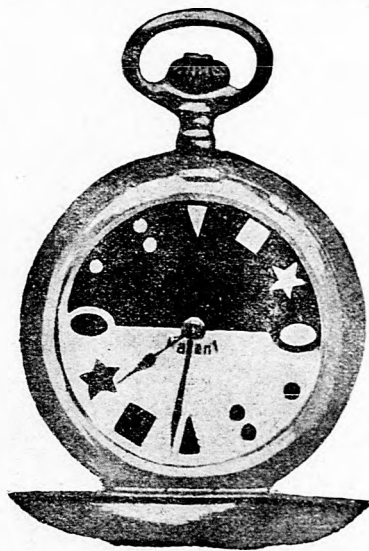
Ujságírónak ezer szeme le-
gyen és belelásson az emberek
fejébe-szívébe már akkor, mi-
kor azok még nem is kívánják
azt; meglássa a szándékaikat,
terveiket, gondolataikat már a
kiforrás idejében, ne várja, míg
készen kapja a dolgokról való
tudósítást. Kivált azon urakat
kell így élesebb figyelemre
méltatni, kik az ország kor-
mánypolczán ülnek, mert ezek-
nek nemcsak a cselekedeteik
birnak döntő sulyt gyakorolni
a nemzet sorsára, hanem sok-
szor még a félbenmaradt ter-
veik sem mulnak el nyom-
nélkül.

Ez a kötelességünk nekünk, uj-
ságcsináló mesterembereknek.
Éppen azért gyakran megesisik,
hogy nem lesz az meg, miről
számot adunk, nem történik
meg, a mit bejelentünk, vagy
nem úgy lesz meg, a hogyan
közöltük. De ez aztán nem azt
jelenti, hogy mi rosszul tud-
tuk, vagy hibásan irtuk, hanem
azt, hogy a nagy urak terve
megváltozott, vagy egészen el-
ejtették azt. Mindegy! Mi ak-
kor adjuk a hirt, a mikor meg-
kaphatjuk és úgy adjuk, aho-
gyan az nap igaz, mikor irunk.
Persze rostálunk is aközben;
ezt parancsolja a lelkiismeret-
esség, hogy hiábavalóságokra
nem pazaroljuk a tollunkat.

Igy számolunk be a számot-
tevő politikusoknak arról a
szándékáról is, mit már három

hónap óta hallunk suttogni, de
ujév hete óta egészen nyíltan
is beszélni. Ez nem kevesebb
dolog, minthogy a kormány
maga akar magának uj pártot
alakítani a mostani koalíció
helyébe, de megalakítaná párt-
ját éppen a koalícióból.

Ha a horvátok lázadó zene-
bonája nem köti le az ország
figyelmét kellenél túl és
ugyanaz a szomorú körülmény

Világtalanok zsebórája.

nem veszi el a kormányelnök
minden szabad percét, már
jóval korábban is megtörtént
volna a terv megvalósulása.
Igen, az uj párt megalakítását
Wekerle tartja legszüksége-
sebbnek és váalta is magára
a nem kis kérdést, mert —
úgy tapasztalja — a mai kor-
mányzati többséggel, (mely vol-
taképp különböző pártoknak
egy célra való egyesülése és

éppen ezért nem állandó, nem
is kényelmes a kormánynak)
nem képes ama nagy felada-
tokat jól és mindnyájunk meg-
elégedésére végbevinni, mikre
vállalkozott királylyal és nem-
zettel szemben.

Kikkel tárgyal Wekerle az uj
pártról, melynek egyelőre neve
nincs, de jól hangzó pro-
grammja már van? Egyformán
tárgyal a hatvanhetes pártok
első rangu embereivel és a
függetlenségi párt elejével. Mert
ő a pártját ezen két táborból
kívánja összehozni és tulaj-
donképp azt kellene mondani,
hogy a programmja ezen két
— eddig élesen ellentétben
levő, de ujabban nagyon ösz-
szesimult — iránynak egyesít-
ését vallja czélul.

Hogy a megkérdezett poli-
tikusok és államférfiak minő
választ adnak a miniszterelnök
puhatoló kérdéseire, azt pon-
tosan tudni nem lehet; talá-
gatásokkal pedig kár volna
foglalkozni. Az igazságnak csak
annyit, hogy innen is, túl is
elég kedvezően ítélik meg az
uj szándékot és elég szép
számmal vannak negyvennyol-
czasok is, hatvanhetesek is, kik
a két irány összekovácsolását
nem tartják rossznak, sőt az
országra hasznosnak is hir-
detik.

A nagy dolgot kísérő jelen-
ségekben csak kettőt emelünk
ki most, mint olyat, melyről
általános hit szerint komolyan
kell szólni.

Első az Andrassy nyilatko-

zata e tárgyban. Említettük mult heti beszámolóinkban, hogy Andrassy nem volt ujév napján Pesten, hanem táviratot váltott hiveivel a köszöntést elvégzendő. Olyan jelentős és szótartó ember, mint a mai belügyminiszter, nem mond, nem ír, nem vált szót másról, mint való tényekről és igazi szándékokról. Andrassy gróf abban a sürgönyben, melyet pártjának viszonzásul küldött, a többi közt ezeket írja: »Egyik legnagyobb törekvés csak az legyen minden részen, hogy a közös intézmények a magyar nemzet érzelmeivel és jogos kívánságaival a lehető legteljesebb összhangzásba juszanak!«

Ilyen kijelentést eddig hatvanhetes pártu kormányférfi nem tett, mert nem is vallotta eddig ez a párt azt, hogy a közös intézmények a magyar nemzet jogos kívánságaival összhangozzanak. Sajnos, az eddigi hatvanhetes kormányok és szabadelvű pártok Magyarország helyzetét Ausztriával szemben egészen az osztrákok szája ize szerint ítélték meg, kik pedig hazánkat mint leigázott gyarmatot nézték magukénak és nem is titkolták, hogy a Deák-féle kiegyezést végleges országrendezésnek nem tarthatják.

Hát hiszen nem tekintettük mi se annak, soha. Kivált nem tartotta annak Deák és az idősebb Andrassy Gyula. Csak-hogy kétféle »nem — annak — tartás« — nagyon is kétféle volt!

A magyarok úgy fogadták a kiegyezést, hogy most éppen (már mint 1867-ben) jobbat nem lehet csinálni, de Isten segítségével és az idők haladásával majd csak kiépítjük rajta a hiányokat, betömjük a lyukat.

Az osztrákok pedig úgy fogadták el, hogy most épp szintén (szintén 1867-ben) nem tehet-

nek mást, mert megalázta őket a sok olasz és porosz veszteség. Meg kell adni a magyarnak sok mindent, mit nem szívesen ad, de az idők multával majd visszaszedik apránként mindazt, mit most »tőlük kicsikartunk!«

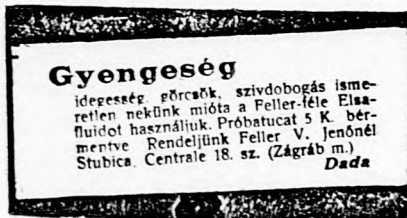
És Deák még az idősebb Andrassy Gyula óta csupa olyan kormány következett Magyarországra, mely engedte az osztrákok visszaszerző kapzsiságát tobzódni és rendre feladta akárhány jogunkat, mely pedig az ezeréves alkotmányban gyökerezett. De most ime, az idősebb Andrassynak fia más politikát vall és mást vall vele együtt Wekerle is. Hirdetik és erre pártot toboroznak — ami van, ahhoz még hozzá — hogy a magyar nemzet érzelmeit és jogos kívánságait össze lehet és kell is hangoztatni a közös intézményekkel; más szóval ezt így mondhatjuk, hogy az Ausztriával való kiegyezés, vagy szövetség, vagy szerződés, vagy nevezzük akárminek, nem homályosítja el a magyar nemzet függetlenségét, különállását, önálló nemzeti voltát és nem függeszti fel egyetlen olyan jogát sem, mely a szabad, független, alkotmányos nemzeteket megilleti.

Már pedig a mai negyvennyolczas függetlenségi pártnak is nagy része úgy gondolkodik, hogy első és legégetőbb szükség Magyarország teljes önállóságának elismertetése a kiegyezés keretén belül. Talán öten sincsenek a pártban, kik az Ausztriától való végleges elválast azonnalra követelnék.

Ezt látjuk a második fontos

jelenségben. Szóltunk róla szintén a mult számban, hogy Kossuth Ferencz szinte végrendelező hangon ajánlotta pártjának szeretetébe és jelölte ki a jövő vezetőnek Apponyi Albert grófot. A politikai világ beavatottjai e szép és meghatározó szavak alatt felismerni vélik Kossuthnak azt a nyilatkozatát, hogy ő sem ellenzi az új párt alakítását, azt sem, hogy pártjának zöme adjon hitelt az új párt programjának és mert tudja Apponyiról, hogy az már korábban is csatlakozott Wekerle törekvéseihez, azért mondja pártjának, hogy kövessék őt és tömörüljenek körülötte, mint új vezér körül. Baráti körben ugyanis Kossuth azt is kijelentette, hogy az esetben, ha az új párt megalakítása valósággá lesz, ő lemond a kereskedelmi tárczájáról, de visszavonul a politikától is, amiben különben folytonos betegeskedése is igazítja őt, de irányítja a meggyőződése is, hogy az a párt, melyet Wekerle Apponyival a fentirt program alapján hozna létre, sok hasznos szolgálatot tudna tenni a magyar népnek és nemzetnek, az önálló magyar birodalomnak, mely talán nem is sok idő múlva átveszi szerepét a mai »osztrák-magyar birodalomnak« is.

Ennyiben számolunk be a nagy kérdéssel, mely körül ma Magyarország egész közvéleménye forrong. Hogy az új pártot üdvözljük-e, vagy elnezzük, azt csak az ígért program teljes megismerése után lehet elhatározni. Annyi bizalmat megérdemel Apponyi Albert a magyar nemzetből, hogy higyjünk őszinte jószándékában és Kossuth is, hogy ne feltételezzük róla, miszerint olyan jövőt kívánna nemzetének, mely nem biztatóbb, mint a mai. — De van e pártról még egy mondani valónk és ez az, hogy megalakítói királyunkat is belevonják tanács-

zoltunk róla szín-
számban, hogy
encz szinte vég-
angon ajánlotta
etetébe és jelölte
ezérnek Apponyi
A politikai világ
szép és meg-
alatt felismerni
nak azt a nyilat-
ő sem ellenzi
titását, azt sem,
k zöme adjon
rt programjád-
udja Apponyiról,
orábban is csat-
le törekvéseihez,
pártjának, hogy
s tömörüljenek
t új vezér körül.
ugyanis Kossuth
te, hogy az eset-
árt megalakítása
z, ő lemond a
tárczájáról, de
politikától is,
en folytonos be-
igazítja őt, de
győződése is,
t, melyet Wekere
entirt program
létre, sok hasz-
tudna tenni a
és nemzetnek,
ar birodalomnak,
is sok idő múlva
a mai »osztrák-
omnak« is.
ámolunk be a
mely körül ma
egész közvéle-
g. Hogy az új
ük-e, vagy elle-
csak az ígért
s megismerése
tározni. Annyi
demel Apponyi
yar nemzettől,
őszinte jószán-
ssuth is, hogy
róla, miszerint
ánna nemzeté-
biztatóbb, mint
van e pártról
dani valónk és
megalakítói ki-
evonják tanács-

kozásaikba, mert nem akarnak programjukba egyetlen olyan pontot se vallani, mely megint a messzi jövőbe tolná ki minden reményüket. Szóval az új párt praktikus akar lenni és azt mondja, inkább markolj kevesebbet, de azt aztán szorítsd, minthogy nagy garral kergesünk lidérczfényeket, csaloábrándokat. Ebben pedig igazuk van, valamint abban is, hogy a magyar nemzet elég erős minden ellenfelével megküzdeni, elég erős a legmagasabb célok kiharcolására is, csak az volt eddig is bajunk, hogy szervezetlenül állottunk szembe ki a jól szervezett ellenség hadaival. De ha sikerül a nemzetet együvé és jól szervezni, akkor a jövő csak jobb lehet, mint a jelen és minő volt a múlt.

A horvát helyzet.

Az új bán.

Meg kellett győződnie Wekerlénnek, hogy Rakodczay bán nem képes horvát népe lelkére hatást gyakorolni; háta mögött kijátszotrák; ígéreteiben nem bíztak és mégis sokkal merészebbeket követeltek. Miután Rakodczay ezt maga is beismerte és újév napján a lemondását is benyújtotta, a király vizkereszt napján új bánnt állított Horvátország élére Rauch Pál báró személyében, ki azonnal el is foglalta hivatalát és bizik magában, meg személyes összeköttetéseiben, hogy meg fogja korrigálni az elnyomorodott horvát helyzetet.

Mert Rakodczay pártja, melynek élén Tomasics áll, (ki egyizben már horvát miniszter is volt) csak a hatalmat akarta képmutató alázatossággal kezébe kaparintani, azután a népszerűségét éppen úgy a magyar állam egységének rovására kereste volna, akár Supiloék és a többi lázadó. Szerencse, hogy Wekerle átlátott a szitájukon és félrelökte őket az utból, mielőtt újabb üszköt vethettek volna az amugy is lángban álló horvát házra.

Rauch Pál báró a kinevezetése alkalmával még nem vallotta be programját, sem szándékait, mikkel a féknéküli kedélyeket a Dráva-Száva közén lecsillapítani akarja. De korábbi magaviseletéből sokat tudunk. S tudjuk, hogy egész családja a magyar-horvát uniónak hive, azonban az új bán maga sürgeti a 68-iki kiegyezés revideálását (?) és ettől várja a meghibbant egyensúly helyrebillenését. Wekerle nem idegenkedik a kért tárgyalásoktól, azonban megáll mereven a magyar állam fensőbbségének álláspontján és nem hajlandó a pillanatnyi békeség kedvéért olyan félnek elismerni Horvátországot, mintha önállóan is gyakorolhatná állami jogait és szinte csak szerződést akaratna kötni Magyarországgal. Mert a történeti igazság az, hogy a horvát nép behódolt egykor a magyaroknak és minden olyan alkotmányos joguk, mely nekik országukban némi önállóságot ajándékoz, csak a magyar nemzet lovagiasságának, becsületes érzelmeinek és azon lelki tulajdonságának folyománya, hogy a hogyan szereti a maga szabadságát, úgy nem irigyli azt más néptől se, mely vele együtt él szent István koronája alatt.

A horvát lázadás tehát új fejezetet kapott az új bán kinevezésével. Hogy Rauch Pál keze elég erős lesz-e odalenn és hogy mennyiben fogja tudni beváltani a hozzá fűzött reményeket, azt majd megmutatják a legközelebbi napok eseményei; de annyi mindenképpen igaz marad, hogy Horvátországnak évtizedekre és nemzedékekre lesz szüksége, míg annyira megtisztul esze a sok izgatás, ámitás, ferdítés, vádaskodás maszlagától, hogy ne csak szükségből legyen ideig-óráig hív a magyar nemzethez, hanem be is lássa, hogy egyformán érdeke neki is a mi érdekünk és előnye neki is a mi előnyünk. Azonban a meddig nem áll helyre a hűség szivből, addig is kell, hogy helyreálljon a rend a magyar nemzet tekintélyéből és a magyar kormány erejéből. Nem tűrhetjük, hogy odalenn ellenségeink üljenek polczo-

kon és alattomban a magyar nemzet ellen használják ki azt a hatalmat, melyet a magyar király nevében gyakorolnak!

Népnevelés.

Az olasz iparosok nagy kiállítást rendeztek Róma városában. Ott történt meg, hogy egy tiszt körülvezette katonáit a helyiségben és mindent megmagyarázott nekik, mintha az atyjuk lett volna. Ilyen eset az osztrák-magyar hadseregben nem fordult még elő és talán ki is van zárva. Pedig divatot kellene csinálni az olasz tiszt példájából és rendszerré is kellene azt fejleszteni, mert az lenne az igazi népnevelés sok-sok gyakorlati haszonnal.

De nemcsak a katonáknak adnék ilykép módot a műveltségük gyarapítására, hanem a civileknek is. Mert nálunk még az ugynevezett középosztály tagjai is nagy részt műveletlenek. Könyvből nem szívesen tanulnak egyebet, mint a miből vizsgáznok kell. Azonban szemlélet útján és majdnem szórákoztatás keretében bizony szívesen tanulnának.

Ebből a szempontból hasznos az utazás is, a világlátás. Magyarországon általában nemzeti sérelemnek tekintik azt, ha magyar fiainkat a katonasorban kiviszik Boszniába, Bécsbe, Galicziába. Pedig megbecsülhetetlen haszon háramlik rájuk abból, mert a legények, sőt a tisztek is, látnak tanulnak, nevelődnek, embereket és szokásokat ismernek meg más országban, minnek azután otthon is hasznát veszik. Hanem mennyire művelődniek még akkor, ha tisztjeink követnék az olasz tiszt példáját és a legénységet csoportokban körülvezetnék a muzeumok, képtárak, kiállítások termeiben, a gyárak üzemhelyiségeiben és apróra megmagyaráznának nekik mindent ottan. Hogy a tisztek maguk sem tudnak minden felől tanítást adni? No, csak tudjon meg minden katona, a mennyit a tisztje tud, az elég haszon lesz neki; meg azután, mindig akad szívesen vállalkozó, ki a katonáknak előadást tartani kész.

Gyár, képtár, muzeum van elég Magyarországon is, nem kell azért éppen áthelyezést szenvednie az ezrednek. Hiszen táncolni, uszni, korcsolyázni is tanítják a hadsereget itthon.

De mondom, ilyen szórákzóító nevelésre nemcsak katonáék szorulnak, hanem szorulna a polgár,

elem is, mely szintén ért sok mindenféle dologhoz, a mi pedig nem érinti közvetlenül, de a legközönségesebb és hétköznapi tárgyokról, miket nélkülözni már nem is tudna, fogalma sincsen, hogy hogyan készülnek azok. Pedig hejh, igaz az nagyon is, hogy csak az ipari értelmesezés viszi jobb jövőre a nemzetet és a villamoság korszakában, a gépek világában előbb való ember csak az lehet, ki ezekről is tud legalább annyit, mint a mennyit tud például a politikából és a történelemből.

Általában csak egy jelszót ismer el jogosnak a 20. század és ez az, hogy tessék tanulni sokat! De ugyanakkor, mikor bárkiben a tanulási kedvet ébresztgetjük és fokozzuk, kérnünk kell mindenkit, ki valami dologban jártasabb, ne rejtse véka alá a tudományát, ne legyen teli göggel, hamis önérzettel, ne kaczagjon a mások tudatlanságán, ne figurázza ki azt, ki nem érti meg, mit ő már tud, hanem inkább üljön testvéri szeretettel a tudatlan mellé és adja tovább a talentumját, mit Istentől kapott.

Ha a világ fennállása óta, de mondjuk csak hogy Krisztus óta, ki a testvériségnek alapját lerakta és a nagy parancsot is adta, hogy menjetek és tanítsatok — minden ember megtette volna e téren is kötelességét, mindenki közölte volna a megszerzett tudományt másokkal, akkor ma már nem volna a földkerekségén ember, még fekete bőrű pogány se, ki írni, olvasni, számolni, okosan gondolkodni ne tudna és mindnyájan egyformán tisztában volnánk legalább az elemi dolgokkal, mikkel életünkben lépten-nyomon találkozunk kell.

Hogy az az általános tudomány mennyivel tenné boldogabbá az emberiséget, azt kiszámítani és elképzelni is alig tudjuk; de nagyon hasonló volna akkor a föld a paradicsomhoz, mert a tudás gyarapodása maga után vonná az erkölcsök javulását és az Isten országát közelebb hozná le a földre.

Lelketlenség netovábbja.

Hogy anyagi helyzetén javítson, az ma minden oly embernek égető kérdése, aki kiszabott és többnyire szűkre szabott fizetésből kénytelen élni. Miután ebbe a törekvésébe nem vihet sok erőt, ha magányosan harcol, összeszövetkezik kenyerespajtásaival és így hisz sikert arathatni. Ez a megismerés hozta létre a munkások szakszervezeit és ha mi fáj-

lalva látjuk is azt, hogy munkásaink a jobb anyagi helyzetre való törekvés közben egy államellenes, osztálygyűlölségre alapított politikai pártba kényszeredtek, a világért se ítéljük el azt a vezérlő gondolatukat, hogy maguknak és családjuknak nagyobb darab kenyeret biztosítsanak.

Az ipari munkások példáját azután más foglalkozási ágak is követték, kik tulajdonképp szintén csak munkások, bár nem mesterlegények. Ezek a városi rendőrök, hivataloszolgák, kikhez legutóbb a tüzoltók sorakoztak. Tehát kifizetésű emberek, kiknek a drágaság elég nagy gondot okozhat.

A fővárosi tüzoltók kivált gyengén vannak díjazva. Emberfeletti munkát kell végezniök; nemcsak mikor tűz van állják meg helyüket emberül, hanem a sok gyakorlat és a számszámok rendbentartása is ad munkát sokat. Minthogy előmenetelük nincs valami rózsás kilátásban, testületileg folyamodtak a fizetés megjavításáért. A fővárosi tanács nem mondott rá nemet; de viszont azt se teheti meg, hogy átabotában hamarosan elintézzék a kérésüket.

A tüzoltók várnak: egyik türelemmel, másik türelmetlenül, már hogy kinek-kinek milyen a vére. Azonban olyan emberek avatkoztak a dolgukba, kiknek vajmi kevés a keresni valójuk ott, hol bátorság és hősies keresztényi felebaráti szeretet az életpálya alapja. Ezek a sötétlelkű patkányok a türelmetlenebb tüzoltókat a lelketlenség netovábbjával birizgálják, hogy váljanak ördögökké. Azt tanácsolják nekik, gyakoroljanak passzív rezisztenciát a tüzek alkalmazásával. Vagyis vonuljanak ki a tüzhöz, de ne oltsanak. Öntsenek vizet, de ne oda, ahol ég. Akadályozzák a tűz terjedését, de csak úgy, hogy azért mégis elharapózhassanak a lángok.

A tüzoltók utálattal utasítják el maguktól az izgatásnak ezt a lelketlenségét. Ők tudják legjobban, minő véték volna az, mit nekik ajánlanak. Mennyire romba dülne akkor az intézménybe vetett minden hit és bizalom. A ki látott valaha városban tüzet, kivált Budapesten, hol harmincz-negyven család is lakik egy fedél alatt, a hol milliónyi töke és ezer munkás kenyere forog koczkán egy gyári tüzesetben, az tudja, mi rettenetes tanács az.

A nemzetközi szociáldemokrata párt is siet nyilatkozattal megnyugtani közönségünket, hogy ez a büns gondolat nem az ő agyában fogamzott meg. Ők ugyan bevették harci eszközeik közé a munkások

passzív rezisztenciáját, az amerikázást, (a mi magyarán munkahalogatást, naplopást jelent), de már a tüzoltóknak, — kik emberélet fölött is öröködnék, nemcsak vagyoni értékek fölött, — ilyen sugallatot nem adnak. Elhisszük. El kell hinnünk; hiszen ők is csak emberek és munkásakásban is támadhat tűz, nemcsak Szapáry-palotákban. De jellemző az, hogy manapság minden olyan dolgot, mely utálatos és jogtalan, mely vért forral fel és szívet ráz meg, minden ocsmányságot és kajánságot az elkövetők mindjárt a nemzetközi szociáldemokrácia tag köpenyegébe akarnak elbujtatni és a polgári társadalom rémitésére feltálatni.

Ebből pedig az volna a tanulság a szociáldemokrata pártnak, hogy kapcsolja ki fegyverei közül azon fegyvereket, mik az ocsmánynyal és utálatossal nagyon is határosak, nevelje a párttagokat megint vissza a gyűlölség mezejéről a becsületes emberiség területére, hasson oda, hogy a benne bizóknak hasznára legyen, de ne akarjon ugyanakkor mindent romba dönteni, mit évezredek kereszttül tisztelni tanult meg az emberiség.

Kétségtelen, hogy a munkások lelki és értelmi színvonala, műveltsége és szívjósága, megbízhatósága és hűsége, de még ipari képessége is minden olyan országnál nagyobb zuhant alá, hol a szociáldemokrácia rájuk erőszakolta a politikáját. Ez pedig a lehető legnagyobb kár magukra a munkásokra nézve is. A vezérkarnak feladata, hogy minél jobb katonákat képezzen; a papnevelők, hogy minél jobb papokat és püspököket neveljen; a tanítók képezdėje adjon jó tanítókat; a munkások pártja adjon minél jobb munkásokat.

Nem egy ország, nem a mi hazánk, nem is Európa forog itt koczkán. Ez az emberiség fennállásának kérdése. Ha a munkás nem rendelkezik hűséggel, öntudatos munkakedvvel, ipari képességgel, akkor kicsuszik talpa alól a talaj és kihull fogai közül a kenyér. Mert nem arról van itt szó, hogy munkáskézre mindig rászorul az emberiség és így azután meg kell elégedni olyan munkással, minőt éppen kapunk; hanem arról van szó, hogy végtére is nem lép a züllés terére minden nemzet munkástáborá egyformán és azok, kik a pályájuk magasabb színvonalára helyezkednek, könnyen félre fogják szorítani az elkorcsosultakat.

Két jubileum.

Frigyes főherczeg huszonöt éve lakik Pozsonyban; hódolati jubileu-

mot kapott a város közönségétől és nagyra voltak vele, mert jó hatással van rájuk, hogy királyi herceg is akik falai között.

Blaha Lujza asszony ötven éve játszik a magyar színpadokon és gyönyörködteti a nép szívét játékaival, dalával; alig valaki emlékezett meg róla! Mindössze egy koszorút kapott attól a színházról, melynek most épp tagja.

Nem azért állítom szembe a két jubileumot, hogy a pozsonyiaknak tegyek szemrehányást, hanem azért, hogy rámutassak a régi igazságra: kik az emberiség jó kedvét, a szívét, a magasabb igényeit szolgálják, azok hálaára ne számítsanak. Csak ki hasznót hajt, azt emlegetik, azt becsülik meg. Ez így van Po sonytól egészen Brassóig, Munkáctól egész Fiumeig mindenhol.

Pedig e szép országban alig van valaki, ki Blaha Lujzát ne ismerné legalább neve után: alig akad valaki, kit nótás kőszége el ne bájolt volna. Öreg és fiatal egyformán megbecsülte a sok gyönyörűséget, mit a magyar népek szerzett ez elmúlt és hosszú 50 év alatt. De évfordulóját senki sem tartotta emlékezetben.

Általában pedig nem sok becsülésre számíthat a színművész a magyar nép körében manapság se. Pedig sok szépet és jót tanított ez a játékos nép a nemzetnek. Mikor a negyvennyolczat követő elnyomatás idejében nyelvünket az osztrák ármány kiüldözte a hivatalokból, visszatorította a házi tűzhely mellé, akkor a színészek voltak azok, a kik lelkes hazaszeretettől és a jobb jövőbe vetett reménytől indítva, ápolták, szerették, tanították ezt a szép magyar nyelvet még az idegenajkuaknak is és nem egy német, oláh, szerb család vagy egész helység is köszönheti megmagyarosodását annak, hogy magyar színészek vállalkoztak a szórakoztatására.

A színház nemcsak mulatóhely, hanem felnöttek iskolája is. Ott nyerhetünk tanítást történelmünkben; ott tanuljuk ismerni más nemzetek világfelfogását, szokásait, erkölceit; ott állítják szemünk elé az igazság, tisztesség, becsület, munkásság azon jutalmait, miket kiad az igaz embernek már e világ is.

Igaz, hogy néhány színház tisztára

spekulációból akar élni és sokszor vétkezik a szemérem, a tisztesség ellen, mert vannak emberek, kik ilyesmiért szivesebben adnak pénzt, mint jó, nemes szórakozásért. De néhánynak hibájáért ne érje vád az egész magyar színészetet. Blaha Lujza, ki immár ötven éve deríti fel a magyar nép kedvét és ötven éve tanítgatja annak esztétikát sok hasznos dologra, egyszer sem lépett fel oly darabban, a melyik a vallást gúnyolta volna, a szemérmét piritotta volna, a jobb erkölcsöt kifigurázta volna. Ezzel bebizonyította, hogy lehet valaki a színpadon a közönség kedvence a nélkül, hogy emberi érzéséből ki kellene vetköznie. Vagy talán hogy éppen azért volt ő mindenkor a magyar nép kedvence, mert olyan becsületes játékot produkált, minő a magyar nép lelki világa!

Előfizetési felhívás.

Megkérjük régi előzetőinket, hogy az évfordulás alkalmával lejárt a prenumerációt e napokban sziveskedjenek megújítani. Most küldjük nekik a másik számot, melyből megláthatják, hogy rajtunk semmit sem változtatott az évnek változása. Azok vagyunk, amik eddig voltunk: igazságos hirhordói a magyar népek és lelkes apostolai minden olyan törekvésnek, melytől a magyar nép jobb helyzetét várhatni. Politikában, társadalmi kérdésekben egyformán függetlenek vagyunk minden más befolyástól, kivéve a haza szeretetét és az egyházhoz való hűséget. Gondoskodunk a nép tanításáról is hetenkint és egyszer erről, máskor arról nyújtunk jobb tudást, hogy az életre is hasznosak legyünk.

Kérjük barátainkat, hogy a lapnak terjesztését is vállalják magukra. Kérünk czimeket, hogy mutatószámot érdemes volna küldeni. Nem nagy dolog, ha azt mondjuk, hogy minden olvasónak van legalább egy olyan embere a

rokonai, ismerősei közt, kitszintén besorozhatna a Magyar Néplap gárdájába.

A megnagyobbított és hitbuzgalmi melléklettel is bővült Magyar Néplap — daczára a felemelt árának — még mindig a legolcsóbb heti olvasmány mind közt, mert itt nemcsak magát a koronákat kell számban tartani, hanem azt is, hogy minő a lap tartalma és mi módon nyújt valamit, becses jó dolgot, nemcsak a családfőnek, hanem az egész háznépnek. Hiszen az aszszonyok és a nagyobbacska gyermekek is szivesen veszik kézbe.

Meg kell azonban üzenünk, hogy lapunkat csak azon t. olvasóknak küldhessük ezentul pontosan, kik az előfizetéssel maguk is pontosak, mert tavaly nagyobbára rossz tapasztalatokat tettünk a hátralékosokkal, kiknek kérésre és ígéretre hitelbe küldtük a lapokat hónapokon át, de azután fizetés helyett a lap beszüntetése lett a jutalmunk. Persze jogunk van őket pörrel szoritani; ha kényszeritenek, meg is kell tenni azt; de hogy a jövőre ne kénytessenek ilyen szájam ize ellenére való lépésre, hát elhatároztam, hogy csak előfizetés ellenében küldöm pontosan a lapokat. Az adósból mindig haragos lesz, ha a pénzért zaklatják. Ilyen tapasztalatot tettem, nem kérek többé belőle.

A Magyar Néplap előfizetési ára egész évre 6, félévre 3 korona, negyedévre másfél korona. Jó olvasmányért ennyit a legszegényebb polgárember is áldozhat. A hetilapon kívül kap érte minden hónapban egy nagyon szép hitbuzgalmi lapot Pádúai Szent Antal Lapja czímmel, mely nemcsak valóságos tartalma, hanem általában is tanulságos. Azonfelül kap karácsony táján egy jó, hasznos és okulságos naptárt 1909-re, mely ez

Tüdő

bajnál, köhögés, mellszúrás, mellfájás, nehéz légzésben szenvedőknek a légzőszervek mindennemű bántalmainál páratlan hatású szer orvosilag ajánlva a törvényileg védett **SYRONAT**, csak felnőttek részére. Egy kísérlet már meggyőző a kitűnő eredményről. Ara egy nagy üvegnek 2 korona 50 fillér. Hét korona 50 fillér előleges beküldése esetén bérmentve szállít 3 üveget **Balla Sándor** gyógyszerháza Hódmezővásárhely.

Főraktár:

Török József

gyógyszertára

Budapest,

Király-utca 12. szám.

évben sokkal nagyobb terjedelmű lesz, mint eddig bármikor, mert Kossuth megengedte, hogy nagyobb legyen, holott eddig csak negyedkilónak szabad volt lennie, különben nem vitte el a posta.

Ismételten kérjük a pontos megújításokat és az új olvasókat, kiket régi barátainknak nem lesz nehéz megszerezni.

Hazafias üdvözlettel

a szerkesztő.

POLITIKAI VILÁG.

Minisztertanács.

A kormány tagjai kedden délben Kossuth Ferencz lakásán tartották meg értekezletüket, hogy a horvát ügyeket megvitassák; a tanácskozásban már Rauch Pál báró, az újbán is részt vett.

Országgyűlés.

A képviselőház péntek délelőtt formális ülést tartott, melyen a szombati érdemleges ülés napirendjét állapították meg. Wekerle pedig indítványt terjesztett elő, hogy ugyancsak szombaton válaszsza meg a képviselőház azt a 21-es bizottságot, melyet az önálló bank kikészítésére akar működtetni. A pártok már ki is jelölték ama bizottság tagjait. A függetlenségi párt 14, az alkotmánypárt 4, a néppárt, a nemzetiségi párt és horvátok 1—1 tagot küldhetnek a bizottságba.

A horvát választások.

Az új horvát bán nem adta ki részleges programját, melytől a békét reméli, csak annyit hangoztatott eskütevése után, hogy törvényes és alkotmányos lesz a kormánya. Fontos az új bánnak az a nyilatkozata is, hogy a választások kiírásával még ráér. A törvényes határidőn belül mindenesetre megtörténnek a választások, de mint-hogy a törvény csak márczius 12-ikére követeli az új országgyűlés összehívását, a bán nem siet a választások elrendelésével. Elsőbb a főispáni kart akarja újjászervezni és az osztályfőnöki állásokat betölteni. E munkájában mellőzi a szereplő politikusokat, inkább előkelő hivatalnokokat terjeszt kinevezésre a király elé. — A horvát pártok erősen agítálnak a kerületekben, bár a pártok bomlása is rohamosan közeledik. Különösen

a mostani többség, melyből az obstrukciók kerültek ki. Amennyire a jelekből következtetni lehet, a Starcevic-párt kap több mandátumot a többi párt rovására. Ez a párt mérsékelt, de az uniót csak úgy félre érti, mint mások.

A delegációk

Január 13-án kezdik meg rendes tanácskozásukat Bécsben, kivéve a tengerészeti bizottságot, mely előbb a pólai hadi kikötő megtekintését végzi el. A delegációban a közös hadügyminiszter előterjesztést fog tenni a katonatisztek fizetésének javítására, de erre a két kormány közt eddig semmi megállapodás nem jött létre, mi miatt a delegáció tagjai feszélyezve volnának. Mindenkinek szabadságában marad igennel vagy nemmel szavazni.

A katonai kérdések.

Néhány év óta függőben maradt minden katonai kérdésnek megoldása, mert a monarchia két állama közt surlódások gátolták a békés megegyezést e tárgyban. Most azonban már erősen égetővé válik a kérdések végleges megoldása és kivált Ferencz Ferdinánd trónörökös sürgeti azokat. Szerinte 1908 az az esztendő, melyen túl semmiféle katonai kérdés nyitva nem maradhat és ugyancsak a trónörökös vallja azt a felfogást is, hogy semmi akadályja annak, hogy a magyar nemzet jogos követeléseit a hadsereg keretében is kielégíthessék.

Az ezrednyelv.

Az ezrednyelvnek a magyar delegáció kezdetéből 1906 óta életbelépett új meghatározása a magyar nyelvet a Magyarorszárról kiegészített csapattestekben hasonlíthatatlanul nagyobb mértékben érvényre juttatta, mint a mennyire azelőtt érvényesült. A magyar nyelvet, mint ezrednyelvet bevezették nemcsak az összes tüzérezredbe, továbbá az összes huszárezredbe, az összes utász-zászlóaljba és a második szekerész-ezredbe, hanem harminczhét gyalogezredbe és hat vadász-zászlóaljba is. Most már tehát csak hét gyalogezred és egy vadász-zászlóalj van (Horvát-Szlovonországotak nem számítva), a melyben a magyar ezrednyelv még nem érvényesült, azért, mert ezekben a csapattestekben a szolgálatban lévő legénység magyarul beszélő része nem üti meg a husz

százalékot. Most még továbbmenőleg érvényesülni fog a Magyarországon sorozott csapatokban a magyar ezrednyelv. Ezután ugyanis nem anyanyelv szerint állapítják meg az ezrednyelvet, hanem csupán a tényleges szolgálatban lévő legénységnek magyar nyelvismérete szerint, a mi természetesen kedvező lesz a magyar nyelv további térfoglalására nézve.

Megüresedett mandátumok.

Boczenhardt János dr., Ó-Buda jelöltje vasárnap este mondja el programbeszédét, melyre a kerület meghívta Apponyi grófot, Tóth János államtitkárt és a függetlenségi képviselők közül többeket. — Baross Jusztin trencsényi képviselőt alispánnak választotta meg a megyéje, tehát lemondott mandátumáról. Trencsényben már meg is indult a választási mozgalom és a tót nemzetiségi párt is állítani fog jelöltet.

Kitüntetés a kiegyezésért.

Wekerle után még Kossuth és Darányi miniszterek, valamint Sztéryni, Mezőssy és Popovics államtitkárok fognak a király elismerésében részesülni a kiegyezés körül szerzett érdemeikért. A miniszterek nagyobb rendjelet, az államtitkárok pedig valóságos belső titkos tanácsosi címet kapnak. — Egy másik kitüntetésről is szó volt; Barabás Béla képviselő is fel volt terjesztve a titkos tanácsosságra. Ő volt az, ki annak idején Fejérváryt rábeszélte, hogy törvényes kormánynak adja át helyét, semhogy a darabont uralmat tovább folytassa törvénytiprással és a közélet kárára. Am Barabás kijelentette, hogy a kínált kitüntetést nem fogadhatja el, nem akar ő méltóságos ur lenni.

A képviselőház munkarendje.

A szombaton megkezdődő országgyűlési tanácskozásokra a kormány munkaterve az volna, hogy elsőnek az adóreform kerüljön tárgyalásra, azután az ujonczjavaslatok; ezek végeztével veszik tárgyalás alá az 1908-ik év költségvetését, melynek vitáját a kormány maga is tágra szánja, hogy minden képviselő részt vehessen abban és felsorolhassa a kerületjének panaszait is. És melyik kerületnek ne volna kérni valója, panaszolni valója!?

A nemzetiségi párt.

A nemzetiségi párt péntek délelőtt fontos tanácskozásra kéri fel híveit; ekkor vitatják meg, mily magatartást tanusítsanak a kormánnyal szemben. Az oláhok közül többen, élükön a laczfalusi pappal, nem akarnak a merev ellenzékiesség talaján tovább kitartani, mert sok koncztól elesnek így, mit különben megkapnak, ha a kormány az ő szavazataikra is számíthat válságos helyzetekben. Vannak a tótok és szerbek közt is, kik ilyen számítással élnek. Tehát megérhetjük, hogy a magyar haza ellenségei támogatni fogják a nemzeti kormányt. Wekerle meg majd sóhajt: Uram Istent, szabadíts meg a — barátaimtól.

TÁRCZA.

Petőfi felkutatott versei.

Olvasóink bizonyára ritka élvezetben részesülnek, mikor ma itt két olyan versét közöljük Petőfi Sándornak, melyek eddig ismeretlenek voltak a magyar nép előtt! E verseket Kéry Gyula kutatta fe. és hozzáértő tudósok állapították meg, hogy igazán a nagy költő dalai azok. De hitelesíti őket legbiztosabban a Rezeta nevű cenzor aláírása, kitől Petőfinak mindenkor engedélyt kellett kérni, mielőtt verseit nyomtatásba adhatta volna; nem lévén akkor még sajtószabadság. Az engedélyt bizonyára nem tagadták meg rájuk hanem a cenzor magánál felejtette e két vers kéziratát és azért maradtak ki verseinek 1847-iki kiadásából. A két költemény a következő:

Gróf Teleky Sándorhoz.

Te elfáradsz, míg őseidnek
Végig tekintesz névsorán,
Én jóformán azt sem tudom, hogy
Ki és mi volt a nagyapám.
Te fényes csilláros teremben
Bársory pólyában születél,
Én szalmazsákon születém egy
Kis mécs borongó fényinél.
Téged sétára cifra hintón
Négy, öt szep drága ló ragad,
Én az apostolok postáján
Viszem sétára magamat.
Bősége van mindennek nálad,
Amil kíván a száj s a szem,
Nekem ma még csak van mit enni,
Holnap talán már éhezem,
Szóval: nagy ur vagy és én koldus,
S mégis légy büszke rá, igen,

Légy büszke rá, jó gróf, druzsám, hogy
Itten nyugodtál keblemen.
Mert, hejh, nem mindenik nagy urnak
Jut a szerencse, elhihetd,
Hogy megöleljem s barátomnak
Nevezzem, ugy mint tégedet.
S miért tettem ezt? mert... de nemszükség
Hogy elbeszéljem érdemed;
Már az elég dicséretedre,
Hogy itt, könyvemben, áll neved.
(Koltó) *Petőfi Sándor.*

Láttál-e a róna felett . . .

Láttál-e a róna felett
El-zállni madár-ereget,
Ha rája lövének?
Igy szállnak az évek!
Egy pillanatig
Még hallani szárnyuhogásaikat,
Már a másikon alig
Kisérheti a szem a kétes utat,
Mely röptük irányra,
Melyet hasítottanak egyre rohanva;
És annak utána
Se' hire, se' hamva
Az egész karavánnak.
S te állasz a néma, a pusztá határon,
Tünődve: mi volt ez? való-e vagy álom?
(Pest) *Petőfi Sándor.*

Tanu nélkül.

Irtá Bársony István.

Ott kezdődik, hogy Csengődi Mihály, p.-i utkaparó, egyazon házba költözött Vidám Rozáliával, a környék közismeretes háripiájával, a kiről az a hír járta, hogyha egyszer a száját kinyitja, be nem csukja, a míg valaki ököllel be nem tömi.

Csak ugy mondom, hogy az egyiket Csengődi Mihálynak hívták, a másikat meg Vidám Rozáliának, minthogy még most is élnek, vagy legalább élhetnek; nem akarom őket ország-világ előtt az igaz nevéikön emlegetni; ugys sokan lesznek, a kik rájuk ismernek, ott, Lendva körül, a hol a járásbírósnál nem ritkán fordulnak meg kettesben; közös baj okán.

Tehát Csengődi Mihály beköltözött a Vidám Rozália házába és minthogy igen csendes természetű, szóval ember volt, — egy darabig némán tűrte, hogy Rozália nap-nap után már korán reggel beléje akaszkdjék és valamiért, akarmiért, pörpátvart kezdjen vele. De a mikor az asszony — már mint a Csengődi felesége — arról panaszkodott, hogy ime, no lám, még a gyereket is piszkafával kergeti a közös ház rossz lelke és a kicsike nagy ijedtében eiesett, betörte az orrocskáját, a fráz is majd hogy ki nem rázta: erre megutálkodott a helyzettől Csengődi Mi-

hály; hozzája illendő komolysággal előkapta Rozália asszonyt s jó sort vert rajta, hogy csak ugy puffogott. Minél jobban kiabált *gyilkost* Rozália, annál kiadósabbak voltak az érzékeny simogatások; és miután Csengődi végre belefáradt a *komócióba*, eleresztette a háziasszonyát, mondván: most pedig elmehetsz Rozi az utadra; de ha újra kezdted, én is elverlek megint, hogy békességben éljünk valahára.

Rozália elkéült, mint a kékítő és első dolga volt, hogy beszaladjon Lendvára a járásbíróshoz, panaszt tenni. Mutogatta változó színű foltjait, a miket Csengődi potyolt rajta; dicsekedett is, hogy más ember lánya belehótt volna; csak ő bírhatta ki. Es nem kevesebbet kívánt, minthogy a hány utkaparó van a vármegyében, azt mindet akaszszák föl, de nyomban; először és legsürgősebben persze Csengődi Mihályt, a kinek a kötetlet ő hadd szorítsa meg egy kicsit a nyakán.

A tekintetes bíróság aztán meg is idézte Csengődit és kérdőre vonta a tárgyaláson, hogy mit cselekvék ezzel a tisztos nőszemélylyel.

Csengődi csak bámult és azt kérdezte nagy csodálkozással:

Én-e tekintetes bíróság?! Nem tettem én nékie semmit se!

Vidám Rozália, a ki mint panaszos ott volt és hallotta ezt az infámiát, olyat s'koltott, mint a páva, a mikor esős időt érez. Nekiment Csengődinek és ki akarta a szemét kaparni. — Micsoda? hogy nekem semmit se' tett? Itt vannak a kéköld-lila foltok még most is rajtam! Olyan vagyok, mint a szivárvány, tesszen csak ide nézni!

Es kezdte magáról ledobálni a reklit, a miben a tekintetes bíróság alig tudta megakadályozni; hisz a látlet már megvolt és újabb bizonyításra e részben nem volt szükség.

Miközben visszabujt a félig levetett reklibe, egyre kiabálta:

— Hát nem olyan ez az ember, mint a zsvány!?! Csak tesszen rá nézni, meg a szeme se jól áll! Hogy a rossz baj vegye elő minél hamarább, az akasztani valót . . .

Csengődi csendesen felelt rá:

— Ne óccsön-káccson már annyit, mert még megharagitja a tekintetes járásbírósgot.

A tekintetes bíróság méltán haragudott a lármás nőszemélyre és azzal volt kénytelen hazabocsátani a feleket, hogy miután nincs az esetre tanu, a tagadással szemben nem büntelheti meg az utkaparót.

Gondolni lehet, milyen különböző kedvvel mentek azután hazafelé ketten. Rozália nem szünt meg átkozódni, szitkozódni — és a pokolra kívánt minden bíróságot, a melyik föl nem akasztja az ilyen zsványképűt, mint ez itt, ez a Csengődi, a kit a rossz baj érjen től.

Az lett a vége, hogy a mikor hazaértek, Csengődi megint elővette a kenderkötelet, a mit erre a célra tartogatott és végigsimogatta vele Rozáliát, tanuk nélkül, mint ennek előtte is.

A lendvai tekintetes járásbiróság elé így kerültek ezentúl átlag hetenkint egyszer, mert Rozália mindannyiszor vitte a hátán a szivárványt mutogatni és folyvást vetke-

gődivel van baj, a kit senki sem érhet tetten.

Egyszer — jó sokára — a véletlen szerencse könyörült meg Rozálián azzal, hogy máshová rendelték a p.-i utkaparót, a kinek el kellett P.-ről költöznie.

— No Rozi — mondta azon a napon Csengődi Mihály az ujjongó nőszemélynek, a ki utravalóul megint a rossz bajt kívángatta neki, — hadd verjelek meg utoljára; és hogy ne szidj annyit: nem is tagadom tovább, elmehetsz bevádolhatsz; megvallok mindent a bíróságnak; még a régi veréseket is vállalom most már. Nem bírja el a lelkiismeretem, hogy éppen sehogy se lehessen igazad, a mikor pedig igazad van.

odáig jutottak, azt mondja Csengődi: Hallod-e te Rozi, fizethetnél egy porció italt, ha már magamra vallok miattad; ugyis ott tartanak a bíróságnál nyomban; ki tudja, mikor ihatom egyet a kedvemre.

Rozália ujjongott a gyönyörűségtől és szívesen fizette a megkívánt porciót; még biztatta is Csengődit: Igyék kend; hogy a rossz baj érje utól kendet.

Csengődi ivott és a mikor túl a csárdán a kis erdő sarkához értek, szeliden szólalt meg:

— No Rozi, én nem tehetek róla, de bucsuzóra megverlek még egyszer; ez azután igazán az ulolsó porciód lesz.

És úgy cselekedett, a hogyan mondotta.

Rozália azt sem tudta már, melyik vállát rángassa jobban úgy sajgott rajta a legujabb szivárvány. Csak az vigasztalta, hogy most aztán lógni fog ez a zsvány; mert az ilyet becsukni sem érdemes; csak minél alaposabban végezni vele, mindörökre.

Sürgette Csengődit:

— Jöjjön kend, jobban jöjjön, mert még el találunk késni.

El is jutottak Lendva alá, sőt be az első utczába, a hol megállott Csengődi.

— Hallod-e. Rozália...

— Mit ácsorog kend? Utközben beszéljen. Most csak igyekezzünk...

— De hátha én talán mégse mennék egészen a bíróságig? Gondolom okosabb lesz. Nem szívesen lát minket a tekintetes Andrásovics bíróság, hidd el, lelkem.

Rozália előtt elsötétült a világ.

— Baj, hogy kend nem akar oda jönni?! Jaj, hogy a menydörgős menykő simogassa meg kendet, hallja-é!!!

És minthogy látta a kaján mosolyt az utkaparó arcán, az mindent elárult neki, hogy tudniillik keservesen és gonoszul becsapták: nem birt tovább az indulatával: nekiugrott Csengődi Mihálynak és vércsevijjogással kezdte kikaparni a szemét.

Az utca nyomban összefutott és nézte, hogy mi folyik itten. Csengődi szeliden türte, a mit türnie kellett, csak annyit mondott sejtelmesen és célzatosan:

— Rozi, ezt látják ám!

De még mennyire látták. Százan is.

I. Velencei képek: Keresztelőre visz a gondola.

zeit a törvény előtt; sajnos, a tanuk hiányában a régi eredménytelenséggel.

Már az egész környék tudott erről a különös pörlekedésről — és mi tagadás, az osztatlan rokonszenv a ravasz utkaparó részén vala, mert Vidám Rozáliát senki sem szívelhette az ő rettenetes nyelvének miatta. Szálló igévé is kezdett válni, ha valaki arról panaszkodott, hogy megverték: »mutogatja ám a szivárványát, akár Vidám Rozi.« — De azért a Rozi szája minden veréstől csak jobban kinyílt; most már csak azért is. Ha a bíróság nem tud igazságot tenni, legalább hadd egye a méreg, hogy már megint azzal a fránya Csen-

Elővette a borju-kötelet s szokásos módon elkente vele Rozáliát, a ki soha még ilyen türelmesen nem fogadta a csipős ütlegeket. Hisz' most már valahára kiderül az igazság s elégtétele leszen.

A mikor készen voltak, Rozália mindjárt sürgette is, hogy most már aztán egy-kettőre igyekezzenek ám befelé Lendvára, a mig a bíróság ott találódhat a hivatalban. Csengődi bólintott s szófogadóan ment Rozi után, a ki sugárzott a boldogságtól. No csakogy! egyszer mégis!...

Az ut mentén volt a Csingilingi-csárda. (Lehet, hogy nem így hívták, de csárdának jobb nevet ennél igazán nem tudok.) A mikor

mondja Csen-
si, fizethe-
nél magamra
ott tartanak
n; ki tudja,
a kedvemre.
gyönyörűség-
a megkivánt
is Csengő-
y a rossz baj

mikor tul a
kához értek,

tehetek róla,
ek még egy-
n az ulolsó

, a hogyan

n tudta már.
gassa jobban
a legujabb
az vigasz-
asztán lógni
y; mert az
m érdemes;
osabban vé-
lőrökre.

ödít:
nd, jobban
r el találunk

Lendva alá,
czába, a hol
di.

ozália...
kend? Ut-
Most csak

én talán
gészen a bi-
m okosabb
n lát minket
sovics bíró-
em.

elsötétült a

nem akar
a menydör-
meg ken-

kaján mo-
n, az min-
y tudniillik
becsapták:
ndulatával:
ihálnak és
e kikaparni

szefutott és
sten. Csen-
mit tűrnie
dott sejtel-

!
k. Százan is.

A mikor a tekintetes írásbíró-
ság előtt panaszosképpen jelent
meg Csengődi, hogy ő vele mi-
lyen csufot tett Vidám Rozália:
tuczatjával volt rá tanuja.

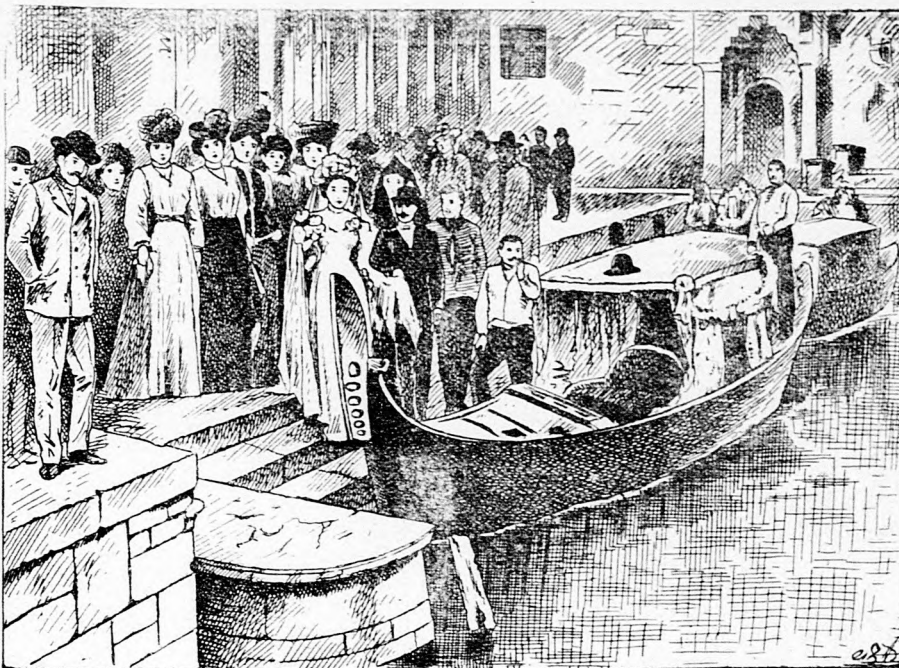
El is kellett írni Vidám Ro-
záliát súlyos becsületsértésért;
sőt kis hijja, hogy rágalmazá-
sér, és könnyű testi sértésért is
nem vonták kérdőre. De ezt
már maga Csengődi sem kívánta;
ennyire nem vitte rá a ma a lel-
kiismerete.

Hanem olyat még nem hal-
lott a világ, a miket tárgyalás után
Vidám Rozália mondott Csengő-
dinek hazafelé menet, — de most
már tanu nélkül.

UJDONSÁGOK.

Kossuth kihallgatásai. A
beteg minisztert Sztérényi állam-
titkár helyettesíti és helyette ő
tartja meg a kihallgatásokat is
minden péntek-délután 5 óra-
kor. Jelentkezni még délelőtt kell
a minisztériumban.

A császár karácsonya. A testőrök
számára a császár maga állított kará-
csonyfát az oroszok szent estéjén
(január 6-án) é sok ajándékot osz-
tott ki köztük. A császárné már he-
tek óta ágyban fekvő beteg, ami
annál veszedelmesebb, mert idott
állapóban van. — Az özvegy
anyacsásznét izet'en tréfával lepték
meg karácsonyra. Meghívókat küld-
tek szét az ő nevében, és utca-
plakátokat is ragasztottak ki, me-

II. Velencei képek: Eshüvőre visz a gondola.

lyen jelezve van, hogy karácsony
délutánján lesz az ő temetése. Azt
hiszik, csak ellenségeinek tréfája
az egész, de az özvegy császné
merényletektől fél azóta, bezárko-
zik szobájában és senkit sem bo-
csát magához a fián kívül. Csupa
szomorúság a pazar díszes udvar.

Életmentő tanító. Mittelfrank
bajor városban korecsolyázó lányok
a'att beszakadt a jég; egy Jung
nevű segédtanító élete kocszáta-
tásával utánuk ment és mind a tíz-
zennégy leányt élve hozta a partra;

közben pedig maga is annyira
bajba keveredett, hogy másoknak
kellett őt kúrálni se jégvel ki-
menteni.

Az udvar mulatságai. Bécsben
komolyan gondolkodnak vele, hogy a
magyar királyi udvar és az osztrák
császári udvar közt minél kevesebb
legyen a különbség; így eseti meg
a nagy vívmány is, hogy az idén
éppen annyi bál lesz Budán, mint
Bécsben az udvarnál. Haj, jaj, ha-
csak annyi bajunk volna a közös-
kedő háztartásban, akarom mon-
dani udvartartásban, hogy egy-
forma-e vagy nem egyforma az
udvari mulatságok száma, akkor
gyöngyön élne Árpád népe a
Duna két partján. De így!...

Több udvar bál lesz ezután
Édes hazám kedvire Budán.
Kérdezem azonnal
Ismert humorommal:
Ejj, Ejj, a bállok
Számát mért fokozzák?
Tán nem eleget
Tánczoltat az osztrák!?

**Windischgraetzék Magyar-
országon.** A negyvennyolcza-
diki évből híres Windischgraetz
család legénytagjai egymásután
házasodnak magyar családokba.
Egyik sarja csak a minap vette
feleségül Széchenyi Mária gróf-
nőt, most pedig Apponyi Károly
gróf dragonyos főhadnagy, Ap-
ponyi Géza gróf fia, jegyezte el
Windischgraetz Aglája hercegnő-
t, Alfréd hercegnek, a volt
osztrák miniszterelnöknek leá-

III. Velencei képek: Temetőbe visz a gondola.

nyát. Tudvalevőleg királyunk unokáját, néhai Rudolf trónörökös Erzsébet leányát is e hercegi család sarja bírja feleségül.

Hazafias tótok szervezkedése. Rózsahegy, lipótmegyei község ma a pánszlávok fészke gyanánt ismeretes, pedig nem is olyan régen Kis-Debreczen volt a város neve, annyira hazafias és magyar volt az érzés benne. A tulzók izgatasát és zavargását végre megsokalta a nemesebb gondolkodásu, tótajku de magyar szivü polgárság és újév napján megalakították maguk számára a rózsahegy magyar polgári kört. Csupa tót nevü ember, de tisztelni való a szándékuk, mert csak ez méltó a magyar állam polgáraihoz, noha idegen ajkuak volnának is. A kör azt mondja magáról: »Ki akarjuk ragadni a tótajku polgárságot az izgatók veszedelmes karmai közül és a magyar hazafiság szent útjára akarjuk vezetni. Pártpolitikát nem folytatunk, csak magyarosítunk. Zászlónk: minden külö: jelszó nélkül az ezer éves háromszinü lobogó a küszke turul madárral!«

Közös konyha. Számos városban azzal akart magán segíteni a polgárság, hogy kihülni engedte a házi tüzhelyet, a helyett egy közöset fütött és a közös konyháról fix fizetésért étkezett. Ha bevált volna, sok emberen segített volna. De nem válik be; a temesvári közös konyha nagy deficizzel felszámolt a mult hó végén; a Szeged városi közöskonyha pedig olyan rosszul indult mindjárt kezdetben, hogy mindenestül megszüntetik a tagok, mert ez az intézmény csak papiroson fest jól, a valóságban azonban keserü gyümölcsöket érlel.

Idegen munkások. Németország helytartóságai közös rendeletet adtak ki, mely szerint külföldről odaérkezett munkás csak akkor állhat munkába, ha igazolványt kapott a helyi hatóságtól; ilyen igazolványt azonban csak olyan munkás fog kapni, ki németül elég jól beszél és hoz magával annyi pénzt, hogy pár hétig élni tudjon abból. E rendelet általában minden külföldi munkásra szól, de mi jól tudjuk, hogy éle csak a magyar és a horvát munkások ellen irányul, mert ezek sereglenek nagyobb számban Németországba munkát keresni és azután csak a hatóságoknak van ott velük bajuk, mert pénzük nincsen és nyelvüket senki se érti.

2748 postautalvány. Ennyi postautalvány érkezett Newyorkból

karácsony után való napról Magyarország községeibe, kivált a felvidékre. Amerikába kivándorolt honfitársak küldtek vele pénzt az itthon maradt családnak. Érkezett rajtuk mintegy 322 ezer korona, tehát átlag 117 korona jött minden utalványon. Nem megvetni való összeg, de nekünk ennél a pénznél alig van drágább a világon. Kettős árt adunk érte. Egyik az, hogy ennyi dolgos kéz van odakünn a messzi idegenbe, honnan táplálni tudja valahogy a családját, mire itthon nem talált elégséges alkalmat; másik az, hogy az amerikaiak haraggal nézik az Európába küldött pénzt és úgy tekintik azt, mint rajtuk való élösködés bizonyosságait. Kivált a magyarokra nehezedik kétszeres sulylyal a haragjuk emiatt (magyarnak nézik ott a felvidéki embert is), mert arról azt tapasztalják, hogy magára alig költ valamit Amerikában, hanem csak hazairányítja a pénzt. Már pedig dollárokat kihajóztatni Amerikából annyi mint a gyilkosság az ottaniak szemében, mert szerintük ez a világ egyetlen mozgó kereke.

Egy halo t viszontagságai. Horváth Aladár makói rendörkapitányt szivszélhüvés érte az utcán és a 29 éves fiatal ember azonnal meghalt. Egy óra hosszáig elhagyatva feküdt ott és azalatt valaki kirabolta. Horváth éppen akkor vett föl 800 koronát a városi pénztárból; a tettest még nem sikerült kézrekeríteni. A szerencsétlen tisztviselőt egy darabig tetszhalottnak tartották; körme alatt ugyanis élénk piros maradt a vére és szempillái is rezegtek, mintha élne. Csak több orvos együttes vizsgálata alapján tették azután korporsóba, de a család kérésére azt nyitva tették a sirboltba, a sirboltot se zárták be és néhány napig rendörök állanak mellette őrt.

A hosszú kötél. Olvasóink még bizonyára emlékeznek Husz Abraham nagy bünére, ki Máramarosban felbujtással gyilokra kerítette a postakocsist és a kisérő csendőrt, hogy pénzt rabolhasson. Arra is emlékeznek, hogy az igazság sujtó keze utólrte őt és kötélre szánta. Az ítélet jogerős, legföljebb királyi kegyelem adhatna neki változást. Ezt a halálra ítélt Husz Abrahamot most Nyiregyháza törvényszéke elé állították, mert valami nagyszabásu pénzhamisító bandának is tagja volt. Hát tisztelet az igazságnak, de ilyen hosszú kötelet még se kellene a gyilkos nyakára tenni, hogy az azzal még Nyiregyházára

is elzarándokolhasson, ha mindjárt kettős diszkisérettel is. Mi célja Husz szereplésének abban a pénzhamisítási pörben? Még a halálon kívül másra is el akarják ítélni? Vagy a tanuvallomására van szükség? Hát ugyan mennyi értéke van az ő szavának, esküjének, kit egyszer gyilkosságért halálra kellett ítélni? Hiszen a törvényszék jogerős ítélete még kisebb sulylyal is tanuzásra képielenne teszi az embereket. Ez a törvény elé való állítás igazi tévedése a vádhatóságnak, a miért méltán kaczag rajtuk a külföldi, ha meghallja. Halálra ítélt ember a bíró előtt olyan dollogban, mely csak fogsággal büntethető! Hát le fogja előbb ülni, azután akasztják föl? Ez az ember pedig elmult már hetven éves!

Megzavart mutatóvány. Párisban egy mulatóhelyen idomított zebrákat és elefántot léptet fel Correbini a közönség mulattatására. Minap este, mikor az etető egy darab kenyeret nyújtott fel az elefántnak és az utána nyult, a nagytestü állat elvesztette az egyensúlyát és lezuhant a pódiumról. A zenekarba zuhant, hol három embert majdnem agyonnyomott. Hídat kellett oda rögtönözni, hogy az állat a sülyesztett helyről ki tudjon szabadulni. A közönség rémülete óriási volt.

A cigányügy rendezése. Az országos magyar gazdasági egyesület felterjesztést intézett a belügyminiszterhez, a melyben a cigányügy gyökeres rendezését kéri, mint azt a pécsi kongresszus megtervezte. A kongresszus kívánságai ezek: 1. A kóbor cigányok gyermekeinek neveléséről 7 éves koruktól az állam gondoskodik. 2. A cigány kóborlását betiltsák és szigoruan büntessék; a kóborlásához visszaeső cigánytól a lótarási engedélyt, házalási és vándoripari igazolványt szedik el. 3. A kóbor cigányok illetőségét állapítsák meg és kényszerítsék őket a letelepülésre; a kényszer-telepítés költségeit vállalja magára az állam. 4. A külföldi cigányokat kérlelhetetlenül ki kell toloncolni az országból és többé nem szabad átbocsájtani a határon. 5. A kóbor cigányok dolgait egy önálló köznonti hatóság intézze el az egész országra kiterjedő hatáskörrel.

A kongresszus főleg azzal okolja meg kérelmét, hogy a kóbor cigányok révén legtöbbet károsodik a vidéki gazdaközönség, melynek nem csupán életét és vagyonát fenyegetik, hanem egészségét és

állatainak egészségét is nagy mértékben veszélyeztetik a kóborló karavánok.

Könnyítés a fegyvergyakorlaton. Bécsből jelentik; A múlt évben új módját próbálták ki a fegyvergyakorlatnak. Ezt az új rendszert az idén végérvényesen alkalmazzák. A fegyverszolgálatra kötelesek ezentúl márcziustól szeptemberig tartoznak szolgálatot teljesíteni, még pedig olyképpen, hogy ez által a létszám ebben az időben jelentékenyen nagyobb lesz. A hadvezetőség a tartalékosok és póttartalékosok tetszésére bizza, hogy márczius és szeptember között mikor akarnak szolgálatot teljesíteni. Ez által lehetővé válik, hogy mindenki akkor végezze a fegyvergyakorlatot, a mikor hivatása megengedi s ily módon meg fognak szünni a mezőgazdasággal foglalkozók panasza is, hogy éppen aratáskor kell bevonulniok. Behívnak majd az idén a gyalogsághoz és vadászokhoz 172.000 embert 13 napra, 63.500 embert 17 napra, 4900 embert 28 napra, a lovasságnál 4800 embert 25 napra, tábori tüzérségnél 9400 embert 17 napra, a vartüzérségnél 5000 embert és az utászoknál 5450 embert 17—17 napra, az utóbbiaknál 2500 embert 28 napra, a vasuti- és táviróezrednél 2300 embert 17 s a szekerészeknél 6000 embert 17—17 napra. Összesen tehát 278.000 tartalékost és póttartalékost hívnak be, tisztet pedig 4900-at.

A szó hatása. Érdekes apróságot mondott el a napokban Várady Antal néhai Hajnald Lajos kalocsai érsekről. Akkorról való, mikor egy ízben Várady, Hajnald meg Jókai Mór hárman mentek el kihallgatásra a királyhoz bizonyos jótékonyasági ügyben. Az előszobában előre találgatták a fogadtatás eredményét és Jókai biztatta az érseket, hogy csak vegye elő nagy szónoki képességét, mert azzal hatni fog a király szívére; talán még könnyet is csal a szemébe. „No ezt nem kívánom”, mondja az érsek, mert hogy egy ízben nagyon megjárta vele. Persze rögtön kézre fogták, beszélje el az esetet. Így mondta el: Sokan hallgatták egyik prédikációmát a bér-máláskor; figyelték erősen a szavamát, egyik idősebb asszony pedig sirva is fakadt miattuk. Az ilyesmi mindig lelkesítőleg hat a szónokló papra és én nem kimélttem sem hangomat, sem képességemet, hogy még szívrehatóbban szóljak. Az asszony se kimélte ma-

gát és még jobban sirt. Mikor leléptem a szószékről, eszembe tartottam a nőt és a templom kijárásiánál elfogtam, hogy megkérdezzem, tulajdonképp mi hatotta meg anynyira. Elröstelkedett, azt mondta, megharagszom, ha felel. Biztattam, hogy csak szóljon, de hogy is fogok haragudni. Akkor azután kitérte, hogy neki biz az unokája jutott eszébe, ki most fiatal káplán valamelyik faluban és annak is annyira meg kell erőltetnie tüdejét-mellét a szószéken, pedig nem teljes az egészsége és — tette hozzá erősen méltatlankodva — micsoda silány a fizetése, mindössze pár forint egész évre... Többé sohse kérdeztem meg, miért sirt valaki a prédikációm alatt és nem tehetek róla, de ha valakit sirni hallottam beszédeim alatt, mindig az asszony jutott eszembe, ki a silány fizetésű káplánt siratta meg az én iparkodásom folytán!”

Milliók főnyeremény. A jelzalog sorsjegyek legutóbbi húzásánál a milliók főnyereményt Wenckheim Dénes gróf nyerte meg. A pénz is olyan, mint a víz. Tengerbe folyik, a hol már úgy is sok van!

A pápa zsebórája. Az olasz lapok egy auekdotát közölnek, a mely élénken bizonyítja X. Pius pápa egyszerűségét. A mikor legutóbb egy ünnepi audiencia alkalmával a pápánál egy toronyóra harangjának hangja behallatszott, a pápa kihuzott zsebéből egy föl-tűnő nagy és vastag nikkell órát, hogy meggyőződjék róla, vajjon pontosan jár? Egy olasz herczeg, a ki a jelenlevők közt volt, nagyon csodálkozott, hogy a pápának ilyen zsebórája van, odalépett a pápa elé és azt a kegyet kérte tőle, hogy fölajánlhassa neki az ő zsebóráját, a mely valóságos mesterműve az órás és aranyműves iparnak. A pápa néhány udvarias köszönő szóval visszautasította az ajándékot, s miközben elégtelen simogatta végig a maga ócska óráját, így szólt:

— Ezt az órát az anyámtól kaptam még gyermekkoromban. Már akkoriban egy bőrlánczon viseltem s nem akarom sem az órát, sem a lánczot a sutba dobni addig, a míg megteszik a kellő szolgálatot. Néhány percz mulva mélabus mosolylyal ezt mondotta a pápa: — De arra azt hiszem nem kerül a sor. Talán az én gyermeki ragaszkodásomnak köszöni ez az óra, hogy mindig kitünően jár és még sohasem romlott el...

Országos Jubileumi Zarándoklat Lourdesba a boldogságos szűz Mária megjelenésének 50 éves évfordulója alkalmából. Vezeti Ngs és főtisztelendő dr. Giesswein Sándor kanouok, a »Szt. István Társulat« elnöke stb. vezérlete, főt. Kompanek József esperes, főt. Ferencz plébános és főt. Pasztorek József plébános urak segédkezése mellett. Indulás: 1908. márcz. hó 16-án A.) Utirány: Budapest—Fiume—Velenze—Milano—Vintimille—Lourdes—Marseil e—Genova—Padua—Velenze—Fiume—Budapest. III. oszt. 205 kor. II. oszt. 395 kor. I. oszt. 500 kor., a mely összegben 8 napi szállodai ellátás is bennfoglaltatik és pedig Lourdes 4 nap, Padua 1 nap, Milano 1 nap, Marseille 1 nap, Genua 1 nap. B.) Utirány: Ugy mint fent Lourdesig, vissza Genov. —Pisa—Róma—Loretto—Fiume—Budapest. III. oszt. 20 kor. II. oszt. 450 kor. I. oszt. 650 kor., a mely összegben 11 napi ellátás is bennfoglaltatik és pedig Milano—Marseille—Genova 1—1 nap, Lourdes 4 nap, Róma 4 nap. Részletes programok a következő helyeken kaphatók: Főtisztelendő Fehér Ferencz plébános Ebed (Esztergom), főtisztelendő Simoncsics János plébános Czobolyfalu (Trencsénm.) főtisztelendő Benyács István plébános Csacza (Trencsénm.), főtisztelendő Pasztorek István plébános Tököl (Pestm.), plébánia-hivatal Budapest, X., Kőbánya.

Hajszálnyira az ördögy szélén.

Regény. (2)

Irta: Jézsmá Pál.

Az ifju leány vidáman csicsgergett atyja körül.

— Ah, igaz, — mondá egy pilanatra megkomolyodva, — a postáról megjöttek a csomagok, ott vannak a veranda asztalán. A fiu, a ki elhozta, arra vár, hogy átadj neki valami szállítani valót.

— Ma nincs küldeményem. Leveleimet a kocsis vitte ki a vasutra.

— Hallod-e, papa?

— Nos, gyermekem?

— Nemde, ma ünnep van. És ennek a szegény gyermeknek olyan... olyan rongyos a ruhája. Vajjon a postát nem szabad neki ünneplő ruhában széjjelhordani?

— Talán nincsen is ünneplője.

— Ó!... czipő, harisnya sincs a lábán. De papa, nézd csak meg őt jól!

A szóbanforgó gyermek a vadszőlőtől körülfogott veranda-oszlophoz támaszkodva állt s úgy tünt föl, mint a megtettesült nyomoruság, Sovány, napbarnította tagjai itt-ott kikandikáltak a rongyok alól. Az a mohó vágy, melylyel szemeit a megakart ebédlőasztalon legeltette, nyilvánvalóvá tette felőle, hogy éppen

séggel nincs megelégedve mai helyzetével, hanem sovárogyva kívánja sorsa jobbrafordulását. Berta mindent kiolvasta tekintetéből s a terített asztalhoz sietett.

— Jer ide. Hogy hívnak?

A fiu huzódózva közeledett. Azt felelte: „Antal“.

Ez alatt a leányka két hatalmas karjé kenyeret szelt le s vastagon ellátva vajjal, egy jókora pecsenyedarabot illesztett közéjük. A kiadós csalétket aztán magasra lóbálta.

— Kapd el, Antal! szolt tréfásan.

A gyerek az éhség mohó vágyával emelte föl karjait, de ugyanakkor váratlanul ismét lebocsátotta. Arczát előntötte a vér s lehorgasztott fővel hátrált néhány lépést.

Vértés tanuja volt e rövid jelenetnek, mely leánya és a községi levélhordó nevelt fia között lejátszódott.

— Berta! kiáltott föl dorgáló hangon, mialatt kezét jóakarattal a fiu fejére tette. — Nem látod, hogy ez a kis ember fáradt a sok szaladgálástól? Tölts egy pohár sört neki és ültess le, hogy vajaskenyerét nyugodtan elfogyaszthassa.

A leányka sebtiben egy tányérkára tette a vajas kenyeret s tetézte különféle jókkal. Az atya szavaiban rejlő rendreutasítást nem vette zokon, sőt inkább bocsánatkérően mosolygott, ezzel jelezvén, hogy a megérdemelt feddést szívére veszi. Egy-két pillanat alatt készen állt egy teríték az új vendég számára és szék került alája.

— A csengettyüt elébb csak azért ráztam meg, — szolt most a leány felvilágosításképpen atyjához, mert a kocsis úgy vélte, hogy a tanár bácsi még le talál késni a vonatról. A levest csak egy félóra múlva találjuk. Így, Antal; ülj ide és lüss neki!

Berta oly barátságos volt, hogy a fiu egyszerre bátor lett és szerényen helyet foglalt az asztal végében. Immár nem tudott uralkodni magán, csillogó szemmel mustrálta a sok ennivalót és hihetetlen gyorsasággal kezdett falatozni. Elárulta maga felől, hogy ily bőséges jó étkezésben ritkán van része. Nem ette, de valóságos gyönyörrel élvezte végig ebédjét.

Mialatt Vértés újságot olvasott,

Berta loppal a lakmározó fiut kémlelte és egyszerre részvétet érzett iránta. Ily nagy falánkság ismeretlen volt eddig előtte. Alig volt hat esztendő, amidőn anyja meghalt, atyja pedig, — akkoriban hivatalnok — legjobbnak vélte egy nevelőintézet gondjaiba bizni őt. Ott persze nem volt alkalma megismerkedni az emberiség legelterjedtebb nyavalyájával, az éhséggel és nyomorral.

Atyja birtokán csak néhány napja tartózkodott s Antal volt az első szánandó lény, a kiből a szegénységet — külsőleg legalább — megismerte. Bárha nem is atyja közelében serdült fel, Vértés mindamellett féltő gonddal iparkodott jellemének fejlesztésére befolyást gyakorolni. Már kora gyermekiségében bevészte elméjébe, hogy értékesebb dolgok is vannak a világon, mint pénz és vagyon.

Berta viselkedése a szegény gyermek iránt, benső megelégedéssel töltötte el az atyát. A leány nyilt arcza hűségesen visszatükrözte érzelmeit. Korára nézve szellemileg szokatlanul fejlett volt. Mindaz, a mi szemé elé került, gondolkozásra készítette. Amellett nagy jóság lakozott szívében és csak ritkán esett meg, hogy valakit gyerekes gondatlanságból megbántott. Vértés észrevette, hogy leányának fáj, amiért tréfájával Antalt megalázta, de viszont megfigyelte azt is, hogy Berta megkönnyebbülést érez a dolog jobbra fordultán. Nyiltán megsajnálta az árva fiut.

Nagy ég! — mily farkasétvágygyal üritette ki ez a tányért. Am azért szivesebben lemondott volna éhségének csillapításáról, semmint olyan adományt elfogadjon, a mit odavetnek elébe mint a kutyának. Annyi bizonyos, hogy ebben a gyermekben szokatlanul ki volt fejlődve az önérzet. Az elvetett jó mag kikelőben volt benne.

Atya és leány, — mindketten érdeklődtek a fiu iránt. Bertának ez volt az első alkalma, hogy a jötevés örömeit élvezhette és mondhatni, nagyon megtetszett neki a védői szerep. Vértés eledőig kevés ügyet vetett a fiucskára, de eltökélte ma-

gát, hogy ezentul szemmel tartja.

A fiu lassankint föl hagyott a mohó evéssel s a jóllakottság kellemes érzetében már csak szemenként szedetgetett a tányérből. Ekkor a házigazda e szavakkal fordult hozzá:

— Ma nincs iskolátok. Te azonban hétköznap is végzed levélhordói tisztedet. Nem mulasztod el ezáltal tanulmányaidat?

Antal a kérdezőre irányította okos, értelmes szeméit.

— Nem mulasztok semmit, mert különben megbüntetnék nevelőatyámat. Tizenkét órakor jövünk ki az iskolából, csak a leányoknak kell délután kötő- és varróórára menni.

— Mikor térsz mindig a kihordás után haza?

— Olykor csak úgy estefelé.

— Te rendesen félegy óra tájban érsz ide hozzám, a község pedig egy félóránnyira van innen. Hát ha te tizenkét órakor jössz ki az iskolából, mint mondod, mikor ebédelsz akkor?

— A mikor hazaérek. Az iskolából egyenesen a postára sietünk, ott nevelőapánk kiadja a leveleket és egy falat kenyeret. Az urak panaszt tennének, ha mi először ennénk és csak azután —

Az atya jelentős pillantást váltott leányával. Most már érhető volt előttük a fiu nagy étvágya.

— A levélhordó talán valami rokonod? — folytatta Vértés tovább a kérdezősködést.

— Nem. Én talált gyermek vagyok. A levélhordóné minden évben fölnevel egyet-egyét. De többnyire idő előtt meghalnak. Na persze! azért a sovány koszt pénzért, a mit a hatóságtól kap, nem adhat nekik annyi tejet, a mennyit meginnának. Mihelyt egy meghal, tüstént másikat hoz a leleczházból. Éppen csak mi hárman maradtunk életben.

Vértés e szavak hallatára végtelen részvétet érzett a fiu iránt, aki oly szívósan tudott az élethez ragaszkodni, hogy még a nevelőnő a fősvénysége sem volt képes megölni. Antal eladásában borzasztó vád rejlett a társadalom ellen s az a keresetlen egység, melylyel a fiu a levélhordóné büntényeit föl-

tárta s mely a legvédtelenebb terem-
tések, az ártatlan csecsemők ellen
irányult, megrázóbban hatott, mint
a leggondosabban megszerkesztett
vádirat. Mennyi bünt és nyomort
kell még leküzdeni e földön! Az a
csöppnyi eleven nyomor, mely Vér-
tes előtt állott, élő panaszszá vált
a modern társadalmi élet hiányos
berendezkedései ellen.

— Sohasem hallottál valamit szü-
leid felől? — kérdezte rövid szünet
mulva a földbirtokos.

— Sohasem. Azt sem tudom, él-
nek-e, vagy meghaltak. Egyáltalában
semmit sem hallottam róluk.

— Nevelőszüleid máskülönben jók
tehozzád?

— Oh igen: csak ha keveset dol-
gozunk, akkor következnek az ütle-
gek. Az a táppénz, a mit miértünk,
nagyokért kapnak, már úgy sem
elégleges, hát igazságuk van, ha
azt kívánják, hogy hasznot hozzunk
a házhoz. Mert csak így térül meg
az, a mit mi reánk költenek. Ha-
nem az is igaz, hogy néhanap oly
fáradtan érkezünk haza és oly éhe-
sen is, hogy a száraz gallyakat az
erdőből a legjobb akarat mellett
sem vágyunk képesek hazaczipelni.
Ilyenkor aztán van nemulass!

— Tudja a postamester, hogy
nevelőatyátok levélhordásra használ
benneteket?

— Hogyne tudná! Hiszen min-
dent csak nem végezhet el maga.
Régenté két levélhordót kellett föl-
fogadni. Mikorára pedig mi föl-
fogatunk, apánk egymaga elvállalta a
munkát, jóval olcsóbban, mint az a
két ember együttvéve. A postames-
ternek mindegy, bárhogy történik is
a kézbesítés, csak panasz ne essék.

— Ezek igazán épületes állapo-
tok. Hány esztendő vagy?

— Tizenegy. Még három évig
kell iskolába járnom.

— Gondolkoztál már azon, hogy
mi akarnál lenni?

— Levélhordó. Olyan, mint apám.
De nálam a gyerekeknek jobb dol-
guk lenne. Vasárnap hus! Igen.
Aztán egy fiuval többet tartanék,
hogy felváltva mehessenek száraz
fáért, nem úgy, mint most, elcsi-

gázva a sok jövés-menéstől. Oh,
nálam nagyon jó dolguk lesz!

— Mondd fiam, oly nagyon tet-
szik neked egy levélhordó életsorsa?

— Hogyne. Kivált, ha már any-
nyira vitte, mint apám. Ő már alig
fárasztja magát a szaladgálással.
Csak oda megy, a hol pénzt kell
kézbesíteni, ezt pedig hamar elvégzi.
Akkor aztán odahaza ül és piázik...
Ő neki már jó sora van!... Tén-
sur, engedje meg, máj mennem kell. Sok
levél van még a tarisznyámban.

— Eredj, fiam. És mondd meg
apádnak, hogy a legközelebbi na-
pokban keressen föl engemet, mert
beszélni valóm volna veled.

— Istenem, csak nem szóltam
rosszat?!

— Dehogy, öcsém! Meg vagyok
veled elégedve. Végezd minden ag-
godalom nélkül dolgodat.

— Holnap pedig meg se edd az
otthoni kenyeredet, hallod-e Antal,
— vetette közbe hévvel Berta, a ki
a főntebb beszégetést könnyes szem-
mel, némán hallgatta végig. — Min-
dennap nálunk fogsz ebédelni, nem
csupán akkor, a mikor este haza-
térsz.

— Oh, kisasszony!

— Ugy lesz, ? mint lányom
mondta. És most ucczu, szaladj!
Nesze, ez még a tied. Isten veled!

Antal örömtől sugárzó arcczal
köszönte meg a neki nyujtott pénz-
darabot és eltávozott. Amint a leg-
első bokornál szem elől tűnt, oly
vidám dalba fogott, mintha életében
soha egy perczre sem lett volna busu-
lásra oka.

(Folytatása következik.)

MAI KÉPEINK.

A világtalanok zsebórája. Kevésbé
az üzleti szellem, mint inkább a részvételi
szeretet indította azt a gyárost, ki a vakok
szimára azt az érdekes zsebórát hozta
forgalomba, melyet képünk az 1-ső olda-
lon ábrázol. Egy benzés pap találmánya,
már évek óta keres rá a tisztelendő ur
iparost, de eddig nem talált, csak most
egy derék keresztény órás személyében,
ki olcsó fémből de egész pontos szer-
ezettel megcsinálta és elég olcsón kínálja.
Az órán persze nincs üvegfedő, mert
hiszen a vakoknak tapintani kell a számot
is, a mutatót is. Emiatt a mutató igen

erősen áll, a számokat pedig jól kitapin-
tható homoru és domboru jegyek helyet-
tesítik. És pedig az egyest egy pont, a
kettest két pont, a hármast egy három-
szög, a négyest négyszög, az ötöst egy
ötágú csillag, a hatost egy tojásdad alak.
Eddig domboruk a jelek, vagyis a számlap-
ból kiállók. Héttől tizenkettőig ismétlőd-
nek a jelek, de homoruan, vagyis a számlap-
ba bemélyítve. Ezt az egyszerű elren-
dezést a szegény világtalanok igen könnyen
megtanulhatják, és mindig pontosan tud-
hatják az idő állását. Szegények még azzal
aztán előnyben is vannak a látók felett,
hogy ők a zsebórájukat sötétben is
használhatják!

A velencei lagúnákon. (Három
képpel.) Egész világon hadat üzen a mo-
dern technika régiségnek, mely pedig
legtöbbször bájos emlékek halmázat őrzi.
A gőzvasut hány és hány fuvarost tett
feleslegessé? A gőzhajó kiszorította a
révészeket és kompokat. Mint a hogyan
annak idején az első tengelyes korsi leti-
porta a lordozó székeket, miben annak
idején a nagy urakat és kisasszonyaikat
rabszolgák a váról le és a várba fel
vitték. Am, sehol sem olyan bubánatos
a modern technika ütközése az ó szokás-
sal, mint az Adria szép városában, Velen-
czében, melyet — legalább hírből —
majdnem minden magyar ember ismer.

Ez a gyönyörű vízi város, ugyszólván,
tiszára az emlékeiből él meg. Magyar,
német, francia polgárnép, kivált a módos
nászutasok, okvetlen meglátogatják Velen-
czét, hol egészen más színben látni a
világot. Szoros kiegészítő része e város
látásnak, hogy gondolába üljenek és úgy
járják be a házak közt húzódo keskenyebb-
szélesebb csatornákat, mik Velenczében
az utcákat pótolják. Hiszen tudják ol-
vasóim, hogy Velence czölöpökön épült
a tenger sekélyes partján, úgy hogy más
jármű nem közlekedhetik benne, csak
hajóféle. A gondola éppen ilyen kis hajó.
Erős karu, barna képi olaszlegény áll a
gondola orrán és evez csendesesen. Néha
cseveg, inkább dalra gyújt, máskor meg
hallgat és szeme se lát, noha nyitva
tartja. Tudja ő mindennek idejét.

Hanem utóbbi időben nagy panasz
van a gondolások érdemes czéhjének!
Mióta a város először adott engedelmet,
hogy motoros csónakok, kisebb gőz-
propellerek, otromba omnibusz-bárkák
hasithassák a lagúnák hullámain, azóta a
gondolákat mindig kevesebben veszik
igénybe. Pedig már maga a neve is rin-
gató hatást tesz az emberre. És noha
a gondola tarifája olcsóbb a benszülöt-
teknek, mint az idegeneknek, mégis —
hejh, szegény a nép, takarékoskodik a
centesimóval (ahogyan apró krajczárjukat
nevezik) — egyre kevesebb lesz a gon-
dolások száma, mert a gőzös vagy a ben-
zines hajó 10 fillérért nagyon messzi
viz el és gyorsabban juttat czé hoz.

Annyira még éppen nem vagyunk, hogy az utolsó gondolat kellene utolsó utján a muzeumba kísérni; mindig fog gondola járni a lagunákra, mert a velencei nép ünnepi alkalomkor csak arra szorul. Gondolán viszik keresztelőre az újszülöttet a templomba; éppugy esküvőre csak gondolás evezője segíti el az új párt és násznépét; mikor pedig lehunyja szemét, utolsó utját a Szent-Mihály temetőbe megint csak a gyászba vont gondolán teszi meg.

Az előkelőknek sa át gondolájuk van, mint nálunk hintójuk a gazdagoknak: e czélra a palazzi elé színes márványból oszlopok épültek, hol a gondolás kikötessen. Palotákba, szállodákba bevezet a gondolás egész az udvarig, a lépcsőházig, mert a ház udvarát is medence pótolja ott. A polgármester is gondolán teszi meg hivatalos utjait; ez a jármű pazarul ékes, még a velencei köztársaság fénykorából való, mikor királyokat is látott Velence. Ezen a gondolán vitték körül városukban az olaszok a mi királyunkat is, mikor a várost meglátogatta, mely — egykor az ő jogára alá tartozott, de a rossz végű olasz hadjárat az őtől végképp elszakította.

NÉPEK ÉS NEMZETEK.

Finnország veszedelme. Finnország, mely tudvalevőleg társországa Oroszországnak és csak az a kapcsa vele, hogy közös uralkodó alatt él, eddig a legdemokratább ország volt Európában. Seholy sem volt a parlamentben és a választásokon annyira biztosítva a kisebbség joga, mint ebben az országban. És az országgyűlésük bővelkedik nagy tehetségű tagokban, kik az ország fejlődését biztos kézzel irányítják.

Nagy kár fenyegeti azonban a velünk rokon finn népet és virágzó országát. Az orosz abszolút, önkényuralom elérkezettnek látja az időt, hogy az önálló másik országra is kiterjessze vasmarkát és ott is megnyirbálja a szabadságot. Már pedig senki előtt se kérdéses, hogy az oroszoknak minő fogalmaik vannak a szabadságról és hogy mikor ők azt a fát nyírni kezdik, akkor tövét is metélik.

Hosszu évtizedek óta az orosz önkény nem merete háborgatni a finneket, mert abban is páratlan volt ez az ország, hogy társadalmi osztályai egygyé voltak olvadva, osztálygyűlölet ott ismeretlen fogalom volt és a legutolsó rangu munkás ember is csak olyan tagnak érezhette magát a nemzet testében, mint a legősibb arisztokrata.

De Finnország nem a régi többé. A finnek régi szilárd nemzeti összérzése mélyen meg van rendülve. Az anarkia és forradalom szelleme nagyranőtt ottan. Ami magot az orosz ravaszság elhintett, mikor hivatalos hatalommal plántálta be Finnország a nemzetközi szocializmust, most van erős kikelőben. A gyári és földmives munkás most már rabja az osztálygyűlöletnek, ellenáll a polgári elem minden törekvésének, a »burzsoázi« ellen nagyobb a gyűlölete, mint akár a zsarnok, önkényes, minden szabadságot vérbe fojtó orosz uralom ellen és a finn nemzet többé nem egy fal, melyen megtörik az ellenség rohama, hanem egy oszlott kőve, melyet könnyen sodor el a szél, mikor nekiduralkodik.

Alig is mernek komolyabb ellenállásra gondolni a finnek, mikor az orosz kormány önállóságuk egyik része után a másikat kezdi tagadásba venni és mihamarább megérik az a jelentős degradálás a nemzetet, hogy az orosz дума Pétervárott fog nekik törvényt szabni.

Az orosz czári, zsarnoki politika diadalát akarja látni a finn földön; erre áldozza a sok ezer rubelt minden héten. És a nemzetközies ottani pártvezetősége nem is csinál belőle titkot, hogy harcra az »osztályuralom ellen« oroszpenzen válik lehetővé.

Tanuljunk a mások kárán, magyarok! Lám, Ausztria elvét az orosz atyuska birodalma milyen hamar eltanulta: »Oszd meg a népet szívük szerint gyűlöletben, azután kötelet fonhatsz a nyakukra!« Mi is láthattuk csak nem régiben is, hogy a nemzetközi szocialdemokrata-párt hasmánt lódult Bécs kegye irányában, mert attól reméli, hogy megtöri a magyar ősi osztálytagoltságot. Kaba hittel remél Ausztria kinos járma alatt több boldogságot, mint a magyar ősi szabadság árnyékában.

De ez a része a tanulásnak inkább csak az intéző köröket illeti meg. Maga a nép abból tanuljon, hogy — mint a régi finnek — tekintse magát a nemzet igazi szervének, a test egy olyan részének, melyet a nemzet nem nélkülözhet és nem is méltányol kevésbé. A mostoha viszonyok miatt ne engedje magát izgatás lánczán a haza gyűlöletébe, a nemzet kicsinylésébe, az élet félreértésébe vonszolni, ellenkezőleg a legalsóbbik ember is tartsa magasra a fejét, hogy tagja lehet ennek az ezer éves nemzet-

nek, melyben jogot soha senkitől se vontak el, inkább mindig adtak hozzá!

A német erkölcs, melyre oly büszkén hivatkozik a dolyfős porosz, mélyen aláásottnak látszik manapság. Kivált a katonai körökben. Csak nemrégiben kellett a hadseregéből kidobni egy fiatal tisztet, Bilze hadnagyot, mert könyvet irt a tiszték családi életéről és hiszen az igazsághoz meg merete festeni az ottani erkölcssteleniséget. Most megint egy őrnagy meggyilkoltatása tartja izgalomban az egész német közvéleményt, kit orozva lőtt le egy kapitány, ennek a bűntettnek is erkölcsstelen háttere van. A kapitány ugyanis tilos viszonyt élvezett az őrnagy feleségével és utból azért kellett eltennie a férjet, hogy a gazdag özvegyet azután elvehesse. A német erkölcs züllésének legkiáltóbb tanujele azonban az a pör, mely most fejeződött be egész Németország érdeklődése mellett. Egy Harden nevű újságíró ugyanis kiírta lapjában, hogy a császár legközvetlenebb környezetében, a legelőkelőbb mágnás-tisztek Szodomából eltanult fajtalanokodást üznek a gárdistákkal. Hosszas és állami parancsra újra kezdet tárgyalás alapján ezt az igazbetűs Harden Miksát elítélték négy havi fogházra, pedig mindenki úgy vallott, hogy azok a tiszték, kik sokszor ebédeltek a császár családi asztalánál, igazán vétkesek abban, miről őket Harden vádolta. Az elítélt újságíró már nem fellebbezhet, mert nincs hová; de a világ megtudott e dologból kettőt: Először azt, hogy a német császár környezete milyen ocsmány emberekkel áll; másodsor azt, hogy a német birodalom is hódol a közmondásnak, mely szerint annak fejét kell beverni, aki igazat szól.

KEDVDERITŐ.

Jó szándék. Sára néne: „Ne menj férjhez hugom, száz férfi közül 99 egy fabatkát sem ér!” Sárka: „Hiszen én éppen a századikat akarom választani!”

Feledhetlen kaland. „Miért oly izgatott Fenyő ur?” — „Képzeld csak, a színházban ültem és egy urat épp mellettem ütött meg a szél. Milyen könnyen érhetett volna a szél engemet!”

A házasságszerzőnél. „Ezt a kisasszonyt tessék választani, valóságos angyal és van ezer koronája.” — „Ő kérem, a valóságos angyaloknak legalább kétezer koronájuk van.”

A telegr
valaki a jo
csudás egy
Micsoda
hagyjon bé
ezelőtt két
apámnak p
itt!”

A jó orv
gyek d...
básh... h
gyógy... g
d... dad...
B. „Jól t...
tőle t... t...
desen b...

merika
Amerikában
jó hazánk
nek az ujs
kosokkal,
az egyik a
ilyenforma

„A takar
a takaréko
donság. Ka
a kibem m
ket, kik ta
rolnak inge
szemölcsér
ismerünk
vesszőt so
takarít egy
olyat, ki m
rékosságbó
a kerekék
nem tisztel
olvasna u
bánja és r
multával, r
ad pénzt a

KÖ

Pénz e
tikai eszkö
annyira, r
nemzetiség
használják
melyekkel
a népet m
nünk csata
egyik legje
szerveked
központja

A telegráf gyorsasága. Azt mondja valaki a jogász urfinak: „Mégis csak csudás egy találmány ez a telegráf. Micsoda gyorsaság!” — „Ugyan hagyjon békét azzal a gyorsasággal, ezelőtt két héttel sürgönyöztem az apámnak pénzért, és még most sincs itt!”

*

A jó orvos. A. „Me... megy... gyek d... doktor Ba... bara... báh... h... oz, h... hogy... gy... gyógy... gy... gyitsen... ki a d... d... dad... dogás... b... ból.” — B. „Jól t... teszi, é... én is t... tőle t... tanult... tam rend... d... desen b... beszélni!”

*

merikai humor. Ugy látszik, Amerikában se más az erkölcs, mint jó hazánkban. Ott is annyit küzködnek az újságkiadóhivatalok a hátralékosokkal, mint küzdünk mi. Ezekhez az egyik amerikai újság újév táján ilyenforma elmélkedést intézett:

„A takarékoságról. Szó sincs róla, a takarékoság gyönyörű szép tulajdonság. Kalapot emelünk mindenkinek, a kibén megvan. Ismerünk embereket, kik takarékoságból nem vásárolnak inggombot, hanem a nyakuk szemölcsére gombolják fel a gallért; ismerünk olyat, ki betűkre pontot, vesszőt sohse rak fel, mert így megtakarít egy adag tintát; ismerünk olyat, ki megállítja óráját csupa takarékoságból, mert akkor nem kopnak a kerekék; ezeket mind tiszteljük. De nem tiszteljük az olyan atyafit, a ki olvasna újságot szívesen, de árát bánja és nem fizeti a hátralékot év multával, me t takarékoságból nem ad pénzt a régi lapokért!”

KÖZGAZDASÁG.

Pénz és politika. Mindig politikai eszköz volt a pénz, de sohase annyira, mint napjainkban, mikor nemzetiségi törekvésre is csak azt használják fel. Ama eszközök közt, melyekkel a horvát túlzó politikuskok a népet magukhoz lánczolni és ellenünk csatasorba állítani igyekeznek, egyik legjelentősebb a szövetségi szervezkedés. Zágrábban van ennek központja és a falukban mindenütt

a papság áll annak élén. A zágrábi központ sokkal nagyobb tőkét helyez el a falvakban kölcsönök alakjában, mint a mennyi az ottani fióktintézet erejének megfelel, ezzel pedig azt éri el, hogy a parasztek adósságuknál fogva a zágrábi központ borjúkötelére jutnak és e központ vezetői egyszersmind a magyarelles politikai párt vezeterei is. A zágrábi központ működése elég sokoldalú. Parcelláz, telepít, gépet ad el hitelbe, kölcsönt ad betáblázásra, de beszerz akármiféle gazdasági szükségletet is, csak hogy a parasztek adósságát tegye és politikai függetlenségében akadályozza; mert kivéve a jelzálogkölcsönt, a többi mind rövid időre felmondható és fel is mondják, ha a választójogi családfő nem indul az általuk kiadott politikai jelszó után. Azáltal, hogy a fiókok, már mint az eddig önálló falusi szervezetek majdnem kivétel nélkül szegények és csak a zágrábi központ pénzével tudnak dolgozni, a szervezetek önállósága szinte végképp megszűnt, de megszűnt a közgazdaságba kevert vallási színezet miatt is, mert kereszténynek mondja magát a magyarelles központ és csak római katolikus horvátnak ad pénzt kölcsön. Másvallású vagy magyar nemzetiségű polgár hiába fordulna hozzájuk. A zágrábi központ honnan pénzel? Bizony a főpapi és papi vagonból. Így lett az a vagon, melyet többnyire magyar királyok jószágából bir ma a horvát papság, a magyar nemzet megrontási eszköze. Ideje volna, hogy a magyar kormány beleavatná magát a dologba és állami tekintélyével, meg pénzével konkurrencziát csinálna a horvát központnak. Ezt annál könnyebben megtehetné, mert a horvát papság minden politikai főcél mellett is erősen ügyel a mellékcélra, vagyis arra, hogy pénze a horvát parasztróvására dusan kamatozzék.

Harcz a mütrágyakarte ellen.

A mütrágyagyárak érdekszövetsége ellen ujabbban a veszprém-, somogy- és tolnamegyei gazdák kívánnak szövetségi mütrágyagyár alakítása által védekezni és e célra Dombo-

várott január folyamán nagyszabású tanácskozásra sereglenek össze. A három megye gazdáinak évenként 1000 vagon trágyára volna szüksége és ez elég egy gyár üzemére. A kartel tulkapásai ellen más óvszer nem kínálkozik, mint szövetségi alapon állítani új gyárakat. A dunántúli gazdák példáját ajánljuk kövételre más vidékeknek.

Uj földmives-iskola. Darányi miniszter a felvidéken új földmives-iskolát tervez az évben; hasonlóan tervbe vette a népies gazdasági oktatás fejlesztését, különös tekintettel a gazdasszony-nevelésre, mert a változott életviszonyok közt egészen más feladatok kezdenek járulni a falusi feleségre, mint eddig. A költségvetés e kettős célra kétszáz ezer koronát jelöl ki 1908-ra.

Budapesti piaci árak.

Liszt. Nullás 19.70, egyes 19.50, kettes 19.30, hármas 19.—, négyes 18.80, ötös 18.40, hatos 18.—, hetes 17.20, nyolczas 17.50, F. 7.—, G. 7.20.

Buza átlag 5 fillérrel leszállott.

Minőség	kilos	Ára 100 kgr.
Pestvidéki	75	24.55 — 24.95
"	76	24.75 — 25.15
"	77	24.95 — 25.35
"	78	25.15 — 25.55
"	79	25.30 — 25.70
Bánsági	75	24.60 — 25.—
"	76	24.80 — 25.20
"	77	25.— — 25.40
Bácskai	75	24.75 — 25.15
"	76	24.95 — 25.35
"	77	25.15 — 25.55
Tiszavidéki	74	24.40 — 25.—
"	77	25.25 — 25.65
"	80	25.60 — 26.—
Fejérmeyei	76	24.70 — 25.10
"	79	25.25 — 25.65
Rozs I. rendű	22.70	— 22.90
" közép	22.40	— 22.80
Arpa takarm. I.	15.50	— 15.70
" " II.	15.50	— 15.50
Köles	11.—	— 12.—
Zab I. rendű . .	16.95	— 17.—
" II. "	16.26	— 16.65
Tengeri (belföldi)	13.90	— 14.10

Repeze nem került piacra e héten.

Disznózsir 100 kg. 1.39 K., szalonna 1.65 K. és 1.18 korona közt.

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár STOWASSER J. osász. és királyi udvari HANGSZERGYÁROS . .

a m. k. honvédség, a közhadsereg, m. k. zeneakadémia, színházak, művészek, etc. szervezője

Raktár: II. Lánchíd-u. 5. BUDAPEST Gyár: II., Öntőház-u. 2.

LEGNAGYOBB GYÁR ÉS RAKTÁR. Ajánlja saját gyárában készült elismert legkiválóbb minőségű vonós-, húros-, fuvó- és ütőhangszereit. Teljes zenekarok felszerelése előnyös feltételek mellett, a legjutányosabb árban szállítatik. — **HARMÓNIAK** legjobb erős, elpusztíthatatlan és különleges aczéhangokkal. — **TÁROGATÓ** saját találmány, iskolával 35 frttól feljebb. Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. — Kivitel nagyban és kicsinyben.

Meggyőződtek a külföldi kórházak
 leghíresebb orvosainak is, hogy makacs csusz, rheuma, köszvény, valamint mindenféle
 külső és belső fájdalmaknál, egyedüli biztos és kiváló hatású gyógyszer csupán a

hires király-balzsam.

Hatása némely esetekben meglepő, amennyiben gyakrabban idősebb eseteknél is már
 egyszeri bedörzsöléssel a fájdalom teljesen megszűnteti. Fog- és fejfájást 5 perc alatt
 megszüntet. Egy nagy üvegára 2 korona 65 fillér, 3 üveg 6 korona 65 fillér bérmentve után-
 vétellel teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

Grósz Ilagy Ferencz gyógyszerésznél, Debreczen 19. sz.

Budapesten főraktár: Török József gyógyszerész, VI., Király-utca 12. Postán legcélsz-
 szerűbb 3 üveget rendelni 6 korona 65 fillérért bérmentve és utánvétellel, mert a posta-
 o o o o o költség éppen annyiba kerül 3 üvegnek, mint egy üvegnek k. o o o o o

Olcsó esek ágytollak
 5 kiló uj foszott 12 K; fe-
 hér, pehelykönnyű 18—
 24 K; hófehér foszott 30
 —36 K; szállítás franko
 utánvétellel. Csere és visz-
 szavevés a postadíj meg-
 térítésével történhetik.
SACHSEL BENEDEK, Lobos II
 U.p. Pilsen Csehország

Szőlő-oltványokat
 szállít, fajtisz-
 ta ágért jót-
 állva legdusabb

választékban a már évek óta elsőnek és legmegbiz-
 hatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
 tulajdonos: **Caspari Frigyes,**
 Medgyes 17. sz. (Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!
 Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett
 elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének
 megletele előtt az ismerős személységektől meg sző-, mint írásbel-
 leg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétel meg-
 bízhatóságáról.

Szent-Lukácsfürdő
 gyógyfürdő, Buda.

Természetes forró-meleg kénforrások, iszapfürdők,
 iszaporogatások, masszázs, vizgyógyintézet, gőz-
 fürdők, kő- és kádfürdők, gyógyviziszobák Olcsó és
 gondos pensió. Csusz, köszvény, ideg-bőrbajok, ichás,
 ellátás felől kimerítő prospektust küld ingyen a
Szent-Lukácsfürdő igazgatósága, Buda.

KRISTÁLY FORRÁS

szénsavval telített ásványvize hasznos ital **étvágyzavarok-
 nál és emésztési nehézségeknél.** A legszűbb és leg-
egészségesebb asztali és borviz. — Hatatos **szombesil-
 lapító.** — **Övszer fertőző betegségek ellen.** — Orvosi rende-
 let szerint egy melegített pohárral igyék éhgyomorra. — Kivá-
 natra telítés nélküli töltést is szállít a
Szt. Lukács fürdő Kft. vállalat Budán

„Szólósgazdák könyve”
 melegen ajánlható szőlőbirtokosoknak és munkásoknak
 Ára 1 korona, mely összegnek előre való beküldése ese-
 tén bérmentve küldi meg lapunk kiadóhivatala.

Kéms elektromágneses készülék
 gyógyít és felüdít kezeség mellett.
 Telefon 45-22

E készülék gyó-
 gyít és segít fej-
 fül- és fogfájás-
 nál; a migrén,
 neuralgia, véro-
 lulás, sápkór, szé-
 dülés, a fülzúgás, R. B. 8967. sz. a testben s mig egy-
 nagyothalás, a szív-
 verés, szivgörcsök,
 asztmatikus rohamok,
 gyomorgörcsök és
 egyéb görcsök, az ét-
 vágycsökkenés, a hideg
 kezek és lábak, a csusz,
 köszvény, ichias bajai-
 ban; influenzaiban, s a
 velejárási háttájásoknál
 különösen idegbarát-
 maknál s a velek járó
 álmatlanság bajjaiban;
 a rendetlen vérkeringé-
 s bajjaiban s még sok
 más oly bajban, amelynek
 a normális orvosi kezelése
 szerint villamosáram a gyó-
 gyító szere

Ahol már minden használat volt, kérem tessék a
 készülékemet megpróbálni.

Nagy készülék ára 8 korona. Oly betegségek ellen való
 melyek 15 évnél nem
 hosszabbak.

Kis készülék ára 6 korona. Csak gyermekeknek s igen
 érzékeny nőknek való.
 Központi eladási és szétküldési hely a bel- és külföld
 részére

Müller Alhert, Budapest, V/5., Vadász-utca 34.

A valódi Kállai-féle
„GLÓRIA”
 benzinmotorok és motorképlők

a legjobb. Aki
 tehát teljes jót-
 állás mellett 3-5
 évig terjedő rész-
 letfizetés mellett
 megbizható, jó
 és olcsó mo r
 akar vásárolni,
 ügyeljen a pontos
 címre és kérjen ezen szakértő cégétől ingyen képes árjegyzéket.

KÁLLAI MOTORTELEPE BUDAPEST,
 NAGYKÖZÖS UTCA 43.
 Hol használt járgányos s gőzképlőkészletek cserébe is vétetnek

INGYEN!

és bérmentve küldöm szőlőoltvány és vesszőkről
 árjegyzéket, mely minden szőlő és kert tulajdo-
 nosnak nélkülözhetetlen tudni valókat tartalmaz.

Az árak meglepő olcsók.
 Számos elismerő levél igazolja oltvány és vessző
 anyagom jószágát.

Delawarét okvetlen rendeljen,
 mert ezen fajt nem
 kell, sem oltani, sem permetezni.

SZÜCS SÁNDOR FIA szőlőtelepe
BIHARDIÓSZEC.

XVII. é

■ N

FÜGGE

Megje

Egész év

Amer

Az uj

Noha

rammja,

vágya, ne

nak siker

meg kell

gunkat é

talános v

hozza, m

ugyan k

nem is

gondolni,

tápot ad

nak, még

minden i

molyan m

zonyos f

kérdés tá

tása elé.

törvény,

jesztése e

osztása e

lamentet

állítani, m

Vagyun

Magyar N

tól anny

minden

annyira n

mindegy

ezt vagy

mandátum

egyenkint

sorsát. D

nyös nek

ama uj or

mely az u

összeülni.

1909-ben

zeti életb

nagy idő

idő, ha h

jük azt fe